

Izdaja Zavod za gospodarsko propagando - Domžale, Ljubljanska 92 - Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Milan Flerin - Izhaja vsakega 25. v mesecu - Ziro račun 600-20-2-458 - Cena 20 dinarjev - Tiska tiskarna »Toneta Tomšič« v Ljubljani

Občinski

Leto I. — Št. 3 — Domžale 25. XII. 1962

poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

SREČNO 1963!

Za nami je še eno leto vztrajnega in plodnega dela, leto uspehov in novih živiljenjskih izkušenj. Proizvajalci v industriji zaključujejo spet eno obdobje velikih uspehov pa tudi trdega boja za dvig proizvodnje in proizvodnosti, nekateri pa imajo za seboj tudi že vključevanje v svetovni trg, kar je pogoj za hitrejši razvoj in napredek našega gospodarstva, druge kolektive pa usmeritev na inozemska tržišča še čaka. Po isti poti napredka je šlo v letu, ki ga zaključujemo, tudi kmetijstvo v občini, ki pa si bo za rentabilnejšo proizvodnjo moralo priskrbeti še dodatne kmetijske površine. Šolstvo in zdravstvo sta v tem letu šla na novo pot samoupravljanja in delitve dohodka, kar naj bo spodbuda za kvalitetnejše delo in za večjo angažiranost članov teh kolektivov. Ne majhne uspehe imajo za sabo tudi društva in organizacije. Letošnje leto zaključujemo z novimi ustavnimi dokumenti, razprave o osnutku obeh ustav, zvezne in republiške, pa nam odpirajo široko pod-

ročje dela in naporov ter nam nalagajo nove naloge pri izdelavi kar najbolj ustreznega občinskega statuta, statotov krajevnih skupnosti in delovnih organizacij, ki bodo urejali socialistične odnose med občani.

Seveda pa bo tudi v bodoče pred nami vsemi še vedno vodilna skrb za nenehno rast proizvodnje z novimi proizvodjalnimi sredstvi in z večjo storilnostjo, razvijanje vedno novih oblik samoupravljanja v gospodarstvu, javnih službah in krajevnih skupnostih ter delitev dohodka po delu. Z uveljavitvijo teh načel bo postal naš občan svoboden Človek kot proizvajalec in upravljavec in zavesten nosilec in uresničevalec našega socialističnega družbenega sistema.

Občinski odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Domžal čestita vsem občanom k doseženim uspehom v letu, ki odhaja, v novem letu 1963 pa jim želi zdravja, sreče in zadovoljstva ter mnogo delovnih uspehov na vseh področjih gospodarske in družbene aktivnosti.

VSEM ČLANOM UREDNIŠKEGA IN REDAKCIJSKEGA ODBORA, VSEM DOPIŠNIKOM IN SODELAVCEM TER VSEM BRALCEM ŽELI SREČNO IN USPEHOV BOGATO NOVO LETO 1963

Odgovorni urednik

IN SE ENA ŽELJA: DA BI NAS LIST POSTAL LAST NAS VSEH IN DA BI BILI VSI OBCANI NJEGOVI VNETI SODELAVCI!

Komunalni center Domžale začetek izgradnje mestnega središča

Plan perspektivnega razvoja občine Domžale predvideva poleg ostalih objektov tudi izgradnjo družbenega centra in centra za družbeno prehrano v enem samem objektu — komunalnem centru v Domžalah. Z izgradnjo tega centra bi bile za dolgo dobo zadovoljene potrebe po vseh poslovnih in družabnih prostorih v kraju samem in njegovi ožji in širši okolici, povečale bi se trgovske in gostinske kapacitete in ustvarili ugodnejši pogoji za kulturno, prosvetno in izobraževalno delo, ki se sedaj prav zaradi pomanjkanja primernih prostorov ne more razviti.

Izgradnjo takega centra in mestnega središča narekujejo mnogi gospodarski, demografski in ekonomski faktorji. Geografski položaj občine Domžale je omogočil, da se je na njenem območju razvilo dobro prometno omrežje. Z izgradnjo avtomobilske ceste Ljubljana—Maribor in ob pospešenem razvoju avtomobilizma se je vloga Domžal pri tranzitnem turizmu še posebno povečala. Že v bližnji prihodnosti pa se bo gradila mednarodna avtomobilska cesta, ki bo imela južno od Domžal edini odcep, ki bo povezoval to važno prometno žilo z domžalskim in menško-kamniškim bazenom, kar daje slutiti, da se bodo Domžale v bodoče še hitreje razvijale in da bodo morale postati ne samo gospodarsko, temveč tudi v turističnem pogledu pomembna postojanka.

Ugodna gravitacijska lega, močno razvita industrija, naraščajoči promet, tranzitni turizem in perspektive, ki jih daje izgradnja moderne avtomobilske ceste, vse to so elementi, ki opravičujejo izgradnjo široko zasnovanega komunalnega centra s posebnim poudarkom na gostinskih objektih, ki bi bistveno pripomogli h kvaliteti gostinskih uslug in povečanju

sedanjih razpoložljivih kapacitet, obenem pa bi bilo s tem dokončno rešeno tudi vprašanje družbene prehrane.

Ker je vprašanje gradnje tega komunalnega centra v zadnjem času spet postalo aktualno in smo se za korak približali njegovi realizaciji, objavljamo nekaj osnovnih podatkov iz programa te gradnje, čeprav je v prvi fazi mišljena le izgradnja gostinskega dela tega centra skupno z obratom družbene prehrane.

Po ugotovitvah regionalne obdelave domžalskega bazena bodo Domžale kot razvijajoče se industrijsko mesto imele v bližnji prihodnosti ca. 8.600 — 9.000 prebivalcev, s širšo okolico Vira, Trzina in Doba pa bodo središče območja s skupno ca. 20.000 prebivalci. Ta načelna ugotovitev pa se dalje navezuje na naslednjo, da so namreč Domžale s takimi naselbinskimi kapacitetami daleč presegle okvir tipajočega in kapacitativno negotovega programa mesta. Domžale s širšim območjem oz. zaledjem odločno uveljavljajo in zahtevajo vsebinsko detajlno določen in perspektivni program mestnega središča z vsemi njegovimi elementi, kot so organizirano kulturno in družabno življenje, trgovina, poslovna dejavnost, uradi, železniško in avtobusno postajališče itd., skratka vse kar spada v mestno središče.

Domžale v tem pogledu danes nimajo mnogo, zastavljeni program pa je obsežen in finančno zahteven, zato je razumljivo, da moramo najprej analizirati potrebe za realizacijo programa tam, kjer so največje in najbolj pereče.

Najobsežnejši, najbolj pereč je program kulturnega, zabavnega, športnega, gospodarsko poslovnega in družbeno političnega življenja. Novejše študije in nekateri uspehi kažejo, da je možno tak

program uresničiti v enem samem univerzalnem objektu hale, dvorane, ki bo odgovarjal po funkciji zahtevam gornjega programa. Gre za medsebojno sožitje zelo različnega programa, kot so gledališče in kino predstave, zabavne prireditve, pevski nastopi, gostovanja, zborovanja, večja predavanja, kongresi, razstave (Domžalski sejmi!), praznične prireditve, plesi, športne prireditve (košarka!) v enem objektu, kar ima zlasti za manjše kraje ekonomsko utemeljenost kar največje izrabe dragega objekta. Seveda pa to ne izključuje možnosti, da manjše mesto, ki se razvija, ne izloči dela tega programa v poseben objekt, kar pa bo vsekakor pokazal sam razvoj (npr. posebej kinodvorana itd.).

Trgovska dejavnost je v Domžalah majhna kljub veliki kupni moči prebivalstva, čemur je vzrok slabo razvito trgovsko omrežje, razbitost lokalov po širšem območju, majhne kapacitete in slaba opremljenost. Upravičena je zato gradnja večje trgovske hiše, ki bi lahko zadovoljila tudi t. i. program mesečnih in letnih nakupov stvari, ki so jih morale Domžale kupovati drugje.

Nerazvito družbeno prehranjevanje zahteva obrat družbene prehrane, predvsem v sodobni in ekonomski obliki samopostrežne restavracije s kuhinjo, ki bi lahko delala tudi za tovarne in druge obrate (tople malice, kosila), sem se navezuje seveda tudi potreba po boljši klasični restavraciji s postrežbo.

Pereče so potrebe po objektu družbenih organizacij, kjer bi našla mesto družbeno-politična, vzgojna, športna dejavnost skupaj z gosp. organizacijami v sklopu prostorov, ki so temu programu skupni kot sejne sobe, predavalnice, knjižnica. Se posebej je občutna potreba po klubu, no-

Veleblag.
s skladiščem

Dvoranski
objekt

Restavracija

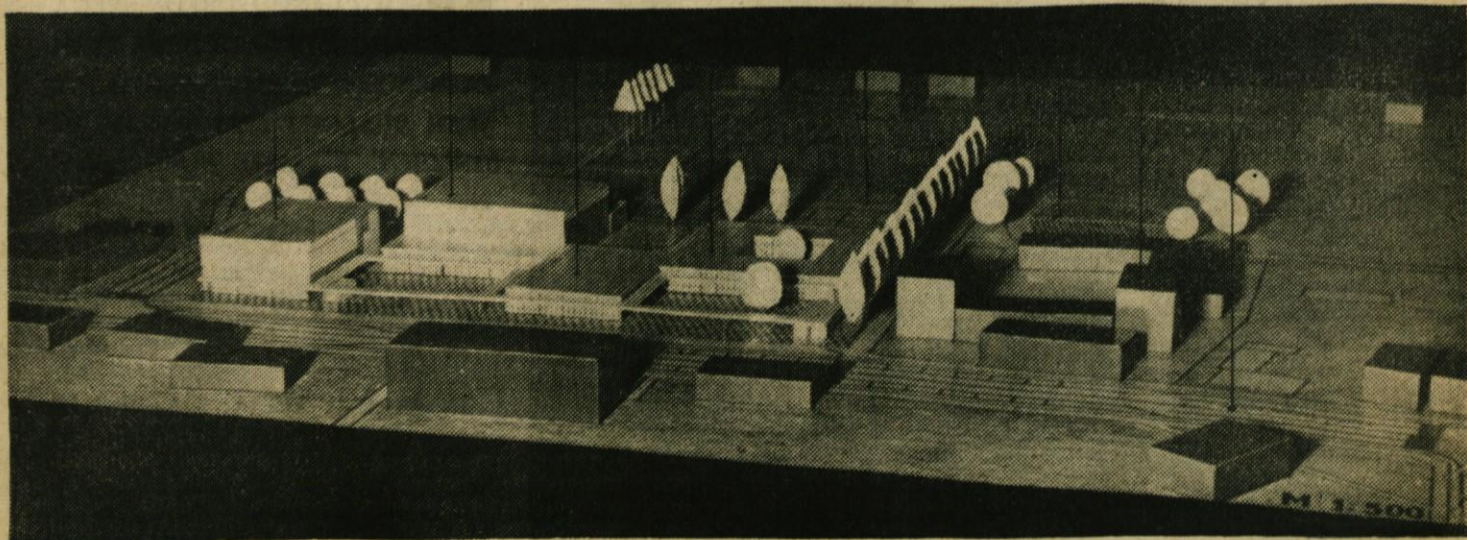
Objekt
družbenih
organizacij

Sportna
igrišča

Letni kino

Obstoječa
tovarna
»ALKO«

Magistrala
—
Ljubljana-
ska cesta

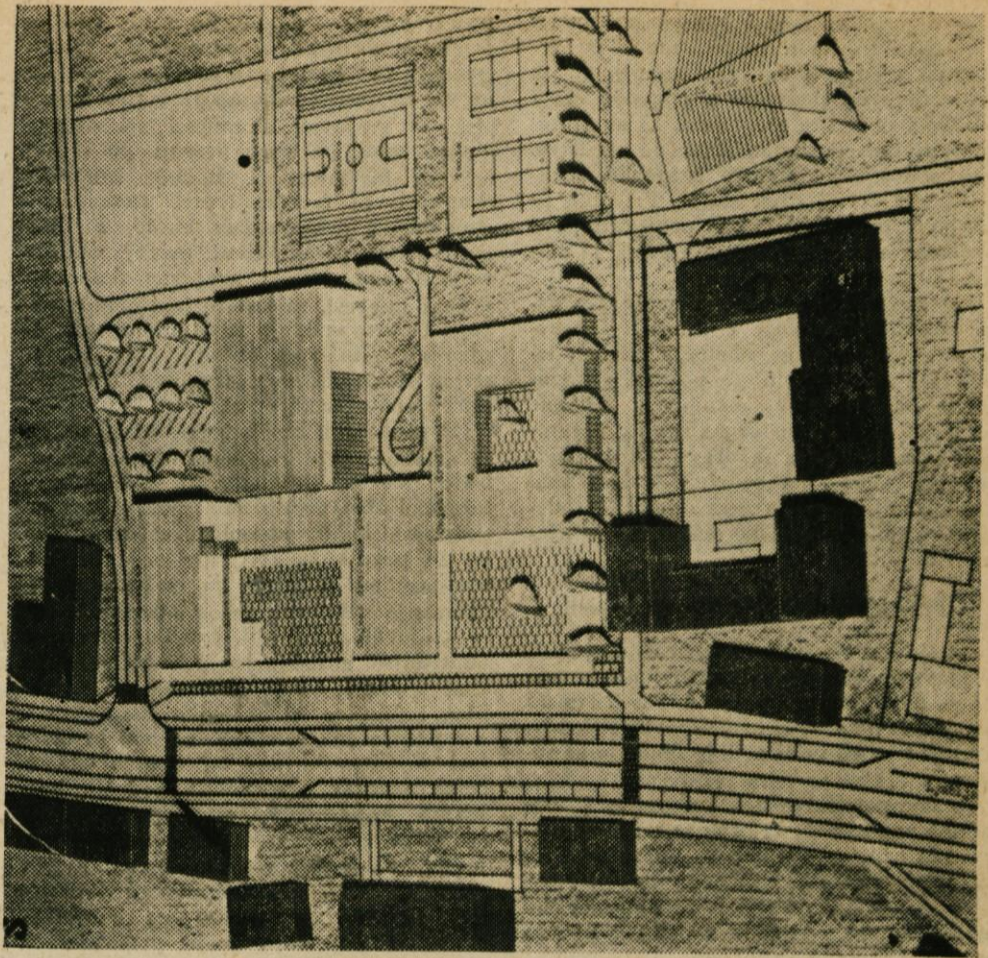
Maketa bodočega komunalnega centra v Domžalah

silcu družbenega življenja, ki vključuje debato, branje, gledanje televizije, muziciranje, igranje itd. Potrebni so različne in obsežne in tudi tu jih je možno zadovoljiti v enem objektu družbenih organizacij.

Na podlagi take ocene najbolj perečih potreb za te dejavnosti in investicijska grupa po predhodnem predlogu splošnega tipa, ki ga je pripravil Zavod za urbanizem v Ljubljani, izbrala program vsebine družbenega centra in po predhodnih idejnih načrtih usmerila delo v načrtovanje glavnega projekta za vse 4 skupine objektov — trgovino, halo, restavracijo in klube ter tako z nakazanim začetkom del kmalu v letu 1963 postavila temelje in obrise ne samo komunalnemu centru Domžal, ampak še širšemu in večjemu sklopu celotnega mestnega središča.

Karakteristike projekta družbenega centra Domžal so naslednje:

Objekti so pravilne ortogonalne tvorbe, konceptno organizirani ob vzdolžni osi Ljubljanske ceste, ob kateri so razvrščeni na obe strani: ta koncept ustvarja dvojje na magistralo Ljubljanske ceste orientiranih internih in intimnih trgov manjših dimenzij, ki so približani merilu človeka in tako bistven urbanistični arhitektonski element družbenega centra. Objekti, ki zahtevajo neposrednejši kontakt s pešcem, so potisnjeni navzven. trgovina in obrati družbene prehrane (restavracija) — hala in družbene organizacije s klubi pa navznoter. Hala dobi tako poletni foyer v trgu, klubi in predavalnice pa intimnost in zaključenost v zadostnem odmiku.

Predvidena ureditev celotnega območja centra

Krajevne skupnosti v občini Domžale

Osnutek zvezne (95. člen) posebno pa osnutek ustave Socialistične republike Slovenije (11. in 112. člen) posvečata precej pozornosti krajevnim skupnostim, ki jih v soglasju z občinsko skupščino ustanavljajo občani v naselju ali delu naselja kot svojo samoupravno teritorialno skupnost.

Ze skoraj leto dni obdeluje komisija za izdelavo osnutka občinskega statuta naše občine tudi vprašanje formiranja krajevnih skupnosti na našem področju. Šele po izidu osnutkov obeh ustav je komisija izdelala prvi predlog o katerem bodo seveda občani dali svoje pripombe in dopolnitve. Ob izdelavi predlogov so imeli pred seboj predvsem tale vprašanja: organizacija in naloge krajevne skupnosti, financiranje krajevnih skupnosti, območja krajevnih skupnosti ter odnos občana do krajevne skupnosti, krajevne skupnosti do občinske skupščine in njenih organov (svetov) ter odnos krajevne skupnosti do delovne organizacije in obratno. Komisija za pripravo osnutka je pripravila o gornjih vprašanjih naslednje predloge:

1. Organizacija krajevne skupnosti

Krajevna skupnost je samoupravna teritorialna skupnost, ki jo organizirajo občani. Sklep o ustanovitvi se sprejme na

zboru občanov, na katerem mora biti navzočih vsaj 10% vseh volivcev iz tistega območja. Akt o ustanovitvi izda občinska skupščina. Tako ustanovljena krajevna skupnost je pravna oseba, ki pa nima oblastnega značaja, njeni organi ne morejo opravljati upravnih zadev. Vsaka krajevna organizacija ima svoj statut s katerim je določena njena organizacija, poslovanje in naloge. Tudi statut krajevne skupnosti sprejmejo občani na zboru občanov. Najvišji organ krajevne skupnosti je zbor občanov. Ta lahko izvoli svet krajevne skupnosti, ki naj bi izvrševal sklepe zborov občanov in druge zadeve iz pristojnosti krajevne skupnosti. Svet krajevne skupnosti lahko ustanovi za uspešnejše delovanje tudi upravni odbor krajevne skupnosti, nadzorni odbor, razne komisije in po potrebi tudi tajništvo. Če krajevna skupnost vključuje več volilnih enot mora biti v svetu krajevne skupnosti vsaj po en zastopnik vsake volilne enote. Število članov sveta in organizacijsko obliko pa določa statut krajevne skupnosti. Mandat članov sveta krajevne skupnosti traja 2 leti, vsako leto naj bi se izmenjala polovica članov sveta.

2. Naloge krajevne skupnosti

Krajevna skupnost in njeni organi organizirajo in pospešujejo komunalne, go-

spodarske, socialne, zdravstvene, varstveno vzgojne, telesno vzgojne, kulturne, prosvetne dejavnosti in službe, ki neposredno služijo družini, gospodinjstvom in občanom za zadovoljevanje vsakodnevnih potreb;

— skrbijo za varstvo oseb, ki jim je taka pomoč potrebna. Predlagajo skrbnike in rejnike za mladoletne in druge osebe, ki se postavijo pred skrbništvo;

— skrbijo za napredek stanovanjskega gospodarstva, pomagajo hišnim svetom in občanom pri upravljanju hiš in njihovih skladov ter pri vzdrževanju hiš;

— organizirajo prostovoljno delo prebivalcev na svojem območju, zbirajo samo prispevke ter organizirajo kulturne, zabavne in druge prireditve;

— dajejo mnenja in predloge občinski skupščini in njenim organom po posameznih vprašanjih ter predlagajo, da izda predpis ali drug splošen akt;

— upravlja družbeno lastnino na svojem območju, v kolikor ji jo poverijo pristojni organi;

— skrbi za gradnjo in vzdrževanje komunalnih objektov na svojem območju, da služijo svojemu namenu, lahko upravlja krajevna pokopališča in skrbi za organiziranje ukrepov zoper požar in za civilno zaščito;

— opravlja družbeni nadzor nad poslovanjem trgovin in gostiln;

— organizira lahko poravnalne svete;
— opravlja tudi druge zadeve po več-
ljavnih predpisih oziroma zadeve, ki jih
da v delovno področje s pogodbo ali z
odlokom občinska skupščina, ki mora za-
gotoviti tudi potrebna finančna sredstva.
Vse podrobnejše naloge krajevne skup-
nosti naj določi njen statut. Pri delu so
krajevni skupnosti dolžni pomagati člani
občinske skupščine in njeni sveti, ki sta-
nujejo na tem področju.

Pri uresničevanju svojih nalog krajev-
na skupnost sodeluje z drugimi krajev-
nimi skupnostmi na območju občine, iz-
menjuje izkušnje in po potrebi z zdru-
ževanjem sredstev ustanavlja skupne
servisne in delovne organizacije, organi-
zira skupne akcije in druge oblike med-
sebojne pomoči ter sodeluje z delovnimi
organizacijami na svojem območju, sode-
luje pa tudi z občinsko skupščino in nje-
nimi organi.

3. Financiranje krajevnih skupnosti

Za svoje delo imajo krajevne skupnosti
v glavnem tri vire dohodkov: prispevek,
ki ga daje občinski proračun, sredstva, ki
jih ustvarijo servisi in prispevki občanov.

Občinska skupščina daje dotacije skup-
nostim lahko iz tehle virov:

— del proračunskega prispevka iz do-
hodka zaposlenih, ki prebivajo na območ-
ju krajevne skupnosti, ki ga vsako leto
določi občinska skupščina;

— da od stanovanjskih najemnin in del
najemnin od poslovnih prostorov na ob-
močju krajevne skupnosti;

— da občinske doklade iz območja kra-
jevne skupnosti;

— namenska sredstva, ki jih določi
občinska skupščina na podlagi možnosti
in potreb (prispevki za varstvo otrok,
cestni sklad, socialne podpore, skrb za na-
sade in podobno).

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi
sredstvi samostojno in jih z letnim fi-
nančnim planom razporejajo glede na
program in potrebe skupnosti. Namenska
sredstva morajo biti razporejena za na-
mene, za katere so ji bila dana.

Predlog finančnega načrta skupnosti
sprejmejo zbori občanov na območju kra-
jevne skupnosti.

Zbori občanov potrdijo tudi zaključni
račun skupnosti.

4. Območja krajevnih skupnosti

Po občinskem statutu in po osnutku
obeh ustav organizirajo krajevne skup-
nosti občani. Vendar se je s tem vpra-
šanjem dosti ukvarjala tudi občinska ko-
misija, da bi dala lahko nasvete in pred-
loge za razpravo. Doslej je bilo v občini
35 krajevnih odborov pa le 27 krajevnih
organizacij SZDL. Že doslej se teritoriji
KO in KO SZDL niso ujemale, čeprav bi
bilo to potrebno za uspešnejše delo. To
je precejšnja razdrobljenost in precej
krajevnih odborov ne bi moglo vršiti na-
log, ki naj jih opravlja krajevne skup-
nosti. Nekateri dosedanji krajevni odbori
imajo tako malo volivcev, da bi težko iz-
volili celo organe krajevne skupnosti.
kaj šele, da bi jih zamenjavali vsako leto
polovico. Pri ustanavljanju krajevnih
skupnosti ne more biti merilo le število

prebivalcev, niti ne morejo biti to območ-
ja starih občin ali še starejših krajevnih
ljudskih odborov. Krajevnih skupnosti se
ne da urejati z administrativnimi pred-
pisi. V krajevne skupnosti se zbirajo
občani sami, po svoji presoji, po svojih
težnjah in interesih. Bodoče krajevne
skupnosti bi morale tvoriti zaokroženo
ekonomsko urbanistično enoto, ki ima
pred seboj perspektivni razvoj, občane
morajo povezovati v krajevne skupnosti
skupni interesi, za katere imajo tudi po-
goje. Gotovo spadajo med te elemente, ki
združujejo interese občanov šola, zdrav-
stveni dom, zadruga, trgovina, dvorane,
klubi, večje naselje itd.

Ob predlogih, ki jih bodo občani dajali
za ustanavljanje krajevnih skupnosti, ne
bodo smele prevladovati lokalistične
težnje. Edino vodilo nam mora biti taka
skupnost, ki bo sposobna ustvariti čim
boljše pogoje za življenje občanov. Ob
tem moramo računati, da se bodo za iz-
vrševanja nekaterih nalog združevale ce-
lo krajevne skupnosti, kar bo omogočilo
smotrnejše gospodarjenje z razpoložli-
vimi sredstvi, ki jih še dolgo ne bo to-
liko, kolikršne so naše potrebe.

Komisija je računajoč na vse to izde-
lala predlog, ki naj bo osnova za za-
četek razprav o območjih bodočih kra-
jevnih skupnosti. Razprave pa naj bodo
povezane z dolžnostmi in nalogami kra-
jevnih skupnosti, računajoč na njihov
perspektivni razvoj. O predlogu komisije
naj razpravljajo občani na sestankih
SZDL in naj dajo svoje pripombe in
predloge. Predlog komisije je ta:

1. Krajevna skupnost Mengeš s Topo-
lami in Loko,
2. Krajevna skupnost Radomlje z Ro-
vami, Homcem in Preserjem,
3. Krajevna skupnost Vir—Količevo,
4. Krajevna skupnost Domžale (Depa-
la vas, Studa, Stop),
5. Krajevna skupnost Dragomelj—
Pšata,
6. Krajevna skupnost Ihan,
7. Krajevna skupnost Dob,
8. Krajevna skupnost Krčina (Zalog).

Dohodek in davek kmetijskih proizvajalcev v občini

V Sloveniji je letos večina občin po-
pravila svoje odloke o občinski dokladi
od kmetijstva s tem, da so bile povišane
občinske doklade za tiste katastrske ob-
čine, ki imajo boljše pogoje za obdelavo
in ki so v bližini potrošnih središč. Tak
ukrep je sprejel tudi občinski ljudski od-
bor v Domžalah in sicer po vsestranski
razpravi in skrbni presoji na podlagi go-
spodarskih analiz. Namen je bil, da se
uskladijo davčna bremena posameznih
davkoplačevalcev v občini ter izenačijo
davčni predpisi med občinami. V zvezi s
tem pa so se slišale različne pripombe
glede upravičenosti in gospodarske ute-
meljenosti teh ukrepov, zato bomo sku-
šali ta odlok na kratko razložiti.

Znano je, da se že od leta 1953 dalje
odmerjajo davki na podlagi katastrskega

9. Krajevna skupnost Vrhpolje—Kraš-
ce,

10. Krajevna skupnost Moravče—Ser-
juče,

11. Krajevna skupnost Peče,

12. Krajevna skupnost Velika vas,

13. Krajevna skupnost Prevoje—Ra-
folče,

14. Krajevna skupnost Lukovica—Zlato
polje,

15. Krajevna skupnost Krašnja,

16. Krajevna skupnost Blagovica—Ceš-
njice,

17. Krajevna skupnost Ožbolt—Trojane.

Dosedanja KO SZDL Trzin in Jarše
naj poiščeta najugodnejšo in najpravil-
nejšo rešitev sama na razgovorih z ob-
čani.

Območij krajevnih skupnosti ne bo do-
ločal občinski statut, temveč občani.

Smatramo pa za pravilno, da je komi-
sija izdelala predlog, ki naj bo osnova
občanom pri razmišljanju o formiranju
novih skupnosti, ki naj bodo take celote,
da ne bo vsako leto težnjaj po spreminja-
nju območij, ampak naj bi bile perspektiv-
ne tako zaokrožene, da jih bodo vsako-
letne izkušnje pri delu utrjevale in
sklajale v enotna, samoupravna tele-
sa, ki bodo kos reševati vso problematiko
svojega območja.

5. Odnosi občanov do krajevne skupnosti

Odnose krajevne skupnosti do delovnih
organizacij in do občinske skupščine ka-
kor tudi odnose med krajevnimi skup-
nostmi bodo predvsem obdelali statuti
teh organov, kajti občinski statut ne mo-
re urejati teh odnosov, saj bi jih lahko
krnili v njihovih pravicah. Občinska
skupščina ne more biti kontrolni organ
krajevne skupnosti, ki je samostojno
samoupravno telo v pristojnostih, ki ji
gredo.

Upamo, da bo material o krajevnih
skupnostih, ki ga je pripravila komisija
bogat material za vsestransko razpravo
po KO SZDL, ki naj zbirajo pripombe in
predloge in jih dajejo komisiji za izdelavo
statuta občine Domžale,

dohodka. To je tisti dohodek, ki ga ugo-
tavlja kataster, upoštevajoč različne do-
nosnosti zemljišč in različne stroške za
proizvodnjo posameznih kmetijskih kul-
tur. Zato deli kataster vsa zemljišča na
osem razredov in glede na primernost za
obdelavo še na njive, travnike, sadovnjake,
vrtove, pašnike in gozdove. Za vsako
vrsto zemljišč in za vsak razred je bil
izračunan dohodek, ki predstavlja pov-
prečni donos zemljišča po tržnih cenah
po odbitku materialnih stroškov.

V zadnjih letih pa so se cene kmetij-
skih pridelkov močno spremenile. Sedanji
dejanski dohodek je prav gotovo vsaj
trikrat večji, kakor pa je izračunan ka-
tastrski dohodek, ugotovljen pred leti. Do
povišanja dejanskih dohodkov je prišlo
predvse mv nižinskih krajih, tj. tam,

kjer obstajajo za to naravni pogoji in kjer je ugodna možnost za vnovčenje pridelkov. Razlika v dohodkih, ki jih ustvarjajo taka posestva je bilo potrebno vsaj delno zajeti z davkom.

	1. razr.	2. razr.	3. razr.	4. razr.	5. razr.	6. razr.	7. razr.	8. razr.
od njiv	73	65	53	42	31	20	10	3
od travnikov	43	36	29	23	17	12,5	8	3
od pašnikov	13	8	4	2,4	1,5	1	0,5	0,3
od gozdov	14	11	8,5	7	5,4	4	3	2

Ze na prvi pogled je razvidno, da navedeni katastrski dohodki ne ustrezajo več dejanskemu stanju, ker so se znatno zvišale cene kmetijskih pridelkov in s tem tudi dohodki od zemljišč. Če torej primerjamo obdavčitev v odnosu na dejanski dohodek moramo ugotoviti, da da-

Lestvice katastrskega dohodka se niso spreminjale od leta 1960 in katastrski dohodek na hektar zemljišča po teh lestvicah znaša v tisočih dinarjev:

vek ne znižuje ravni povprečnega dohodka po delovnem dnevu.

Za ilustracija navajamo tri primere davčnih predpisov za kmetijska posestva s katastrskim dohodkom:

I.	II.	III.
212.000 din	318.000 din	530.000 din

Velikost posestva, če bi bile samo njive.

	4 ha III. r.	6 ha	10 ha
Predpis davka: dohodnina	58.180	69.960	143.100
občinska doklada	93.280	146.280	254.400
skupaj	131.460	216.240	397.500
Dejanski dohodek teh posestev znaša po sedanjih cenah	540.000	810.000	1.350.000
Po odbitku davka ostane proizvajalcu	408.540	593.760	952.500

Pri izračunavanju dejanskega dohodka je bil upoštevan povprečni donos nekaterih glavnih pridelkov, kot so krompir, pšenica in podobno.

Pri povprečnem delovnem učinku je potrebno za obdelavo enega hektarja njiv okoli 70 delovnih dni, za obdelavo posameznega posestva torej: Posestvo I 280 delovnih dni, posestvo II 420 delovnih dni, posestvo III. pa 700 delovnih dni, dnevni povprečni zaslužek pa znaša na istih posestvih 1459, 1413 oz. 1361 dinarjev.

Iz teh števil je razvidno, da davčna obremenitev ne ogroža procesa reprodukcije in da omogoča povprečni dohodek v višini dohodka industrijskega delavca v občini.

Pripomniti pa moramo, da v teh številkah niso zapopadeni zneski prispevka za socialno zavarovanje kmetov, ki predstavljajo 8,70% katastrskega dohodka in pa po d. 5250 od zavarovanega družinskega člana. Razširjeno zdravstveno zavarovanje kmetov je obvezno ter se pri-

spevki za to zavarovanje pobirajo istočasno z davki, čeprav to niso davki ampak prispevek za zdravstveno varstvo kmetijskih proizvajalcev in njihovih družinskih članov.

Praksa je tudi pokazala, da posestva, ki ne dosegajo 200.000 din katastrskega dohodka ne dajejo pogojev za polno zaposlitev niti enega delavca in da zato ni mogoče pričakovati, da bi bil na takem posestvu dosežen dohodek v taki višini, da bi zagotavljal sredstva za preživljanje lastnika in njegovih družinskih članov. Rešitev v takih primerih je samo v dopolnilni zaposlitvi.

Splošno znano dejstvo je tudi, da so prav takšna manjša posestva največkrat obremenjena z velikim številom za delo nesposobnih družinskih članov, otrok in starih ljudi in da se zato dohodek na aktivnega družinskega člana znižuje, ker mora ta delati za več ljudi.

Povprečni dohodek močno pada tudi v primerih, kjer se ne vodi gospodarstvo po sodobnih metodah, kjer je pomanjkljiva mehanizacija, kjer se ne poslužujejo agrotehničnih ukrepov itd. Enako zmanjšuje možnost večjega dohodka tudi gojenje velikega števila različnih vrst poljedelskih kultur namesto pridelovanja tistega, kar bi v danih pogojih dalo večji donos in efekt.

Iz teh skopih podatkov in pripomb vsakdo lahko spozna, da davčne obremenitve niso takšne, da bi bil dohodek po delovnem dnevu v kmetijstvu pod povprečnim dohodkom v industriji. Nikdar pa ni bilo in tudi v bodoče ni mogoče pričakovati, da bo vsako kmetijsko gospodarstvo sposobno preživljati vse člane, ki so kakorkoli vezani na posestvo, ki na njem sicer ne delajo, vendar od njega žive.

Nekaj nasvetov koristnikom javnih cest v Domžalah

Po zvezni uredbi (Uradni list FLRJ 51/50) in republiški uredbi iz leta 1955 je točno določeno, kako in po katerih delih ceste smejo voziti posamezne kategorije vozil in hoditi pešci. Ker smo v zadnjem času tudi v Domžalah dobili urejene hodnike in jih nekateri že uporabljajo v nedovoljene namene je prav, da občane seznanimo s temi predpisi.

Po hodnikih za pešce smejo hoditi samo pešci. Prepovedano pa je:

a) kolesariti. Če pa kdo vodi kolo peš, ga sme voditi samo po desni strani ceste in ne po pločnikih,

b) po pločnikih se ne sme nositi neprimernih predmetov kot so leste, deske in predmeti, s katerimi lahko zamazamo druge uporabnike, npr. dimnikarsko orodje, zamazane ali mastne posode in podobno. Take predmete mora pešec nositi po skrajni desni strani voznega cestišča,

c) na pločnikih je prepovedano parkiranje vseh vrst vozil, razkladanje in nakladanje kurliva in podobno, če pa se tako

delo ne more opraviti drugje, ga je treba izvršiti kar najhitreje,

d) na pločnikih ni dovoljeno postajati v večjih grupah, če se s tem ovira redni promet.

Pešci smejo prečkati cesto samo na zato določenih »PREHODIH ZA PEŠCE«, ki so označeni z belimi črtami. Kjer pa teh ni, je dolžnost pešca, da se pred prehodom prepriča, če je cesta prosta.

Kolesarji smejo voziti le strogo po desni strani desne polovice cestišča. Ustavljanje in zadrževanje na prometnih cestah ni dovoljeno, ker je nevarno. Tudi puščanje dvokoles ob robnikih cest je prepovedano. Še posebej je prepovedana prostoročna vožnja, vožnja v dvoje ali v troje in vožnja s pomanjkljivo opremljenim dvokolesom (brez luči, zavor in odbojnega stekla). Taka dvokolesa bodo uslužbenci LM izločali iz prometa. Ni dovoljeno tudi puščanje vprej na javnih cestah brez nadzorstva. Vsa vprežna vozila morajo biti predpisano opremljena (luč, odbojna stekla). Nevarna je

uporaba cest za otroška igrišča, zato strogo prepovedana.

Ob cestah v Domžalah bodo spomladi urejeni cvetlični nasadi, pred spomenikom revolucije pa je tak park že urejen. Dolžnost nas vseh je, da te nasade čuvamo in gojimo in da na

to opozarjamo tudi tiste, ki še nimajo zadosti razvitega čuta za lepoto. Zelja varnostne službe je, da bi občani Domžal pokazali razumevanje za navedene ukrepe in nasvete, kršilci pa bodo imeli opravka z organi LM.

Promet in nesreče

V mesecu novembru je bilo na območju postaje LM Domžale enajst prometnih nesreč. Večina teh nesreč se je pripetila zaradi nepredvidne vožnje enega ali drugega koristnika javne ceste. Hujše posledice pa so nastale le pri prometni nesreči, ki se je pripetila dne 28. novembra ob 17.50 na glavni cesti pred gostiščem Kržišnik v Trzinu. Posledica te nesreče je, da sta bila kolesar in pešec hudo telesno poškodovana in da je nastalo na avtomobilu za 110.000 din materialne škode.

Vzrok, da je prišlo do nesreče, pa je bil naslednji:

Voznik osebnega avtomobila LJ 57-67, Ivan Rezar iz Ljubljane je vozil po desni strani ceste iz Domžal proti Trzinu. Naenkrat je tik pred seboj zagledal na cesti prevrnjeno dvokoleso, nekoliko vstran od kolesa pa kolesarja Pavleta Agniča iz

Loko pri Mengšu, za katerega se je kasneje ugotovilo, da je bil vinjen. Voznik avtomobila ni mogel več ustaviti, se je pa še toliko umaknil, da ni zapeljal direktno čez dvokoleso in ležečega kolesarja, ampak le čez njegovo roko in mu jo zmečkal. Tudi dvokoleso je bilo le delno poškodovano. Takoj nato je avtomobilist naletel še na pešca Ivana Jenka iz Sela pri Vodica, ki je pešočil po desni strani ceste in je bil po vsej verjetnosti tudi nekoliko vinjen. Avtomobilist ga je zadel in podrl tako, da mu je priletel na krov motorja in dobil pri tem hude telesne poškodbe (po glavi in drugih delih telesa). Preiskava je pokazala, da je bil šofer popolnoma trezen.

Dokazano je, da je nesrečo zakrivil vinjeni kolesar, kriv pa je tudi gostilničar, ki mu je dal preveč pijače.

Pridobivanje zemljišč pri KZ Lukavica-Moravče

Osvajanje novih površin je ena bistvenih nalog kmetijske zadruge pri razširjanju ter intenziviranju lastne proizvodnje. Najpomembnejše načelo, ki nas bo vodilo pri teh akcijah, je dvig kmetijske proizvodnje ob sočasni krepitvi socialističnih odnosov, na vasi.

Če pogledamo — se vrši osvajanje površin v državnem merilu od 12 na 20% povečanja zemljišč družbenega sektorja, kar predstavlja že lepe površine. Zato bomo tudi mi skupno z občinskimi organi in s pomočjo političnih organizacij skušali izpeljati naš program v celoti.

Naš perspektivni plan za kmetijstvo se oslanja na nekatere bistvene momente, ki usmerjajo proizvodnjo v naši občini. Rastni pogoji: zemlja, podnebje, voda, kakor tudi nadmorska višina, če gledamo občino kot družbeno ekonomsko enoto, niso najugodnejši za pridelovanje nekaterih poljščin, ali pa je pridelovanje žit v višjih predelih občine negospodarsko. Iz navedenega se nam vsilujeta dva sklepa:

a) Usmeritev na najhitrejši prehod ekstenzivnega na intenzivno kmetijstvo v vseh panogah, kar pomeni predvsem povečanje hektarskih pridelkov, večjo prirejo na žival in povečanje storilnosti.

b) Zagotovitev smotrne proizvodnje ob izkoriščanju najugodnejših pogojev, uvedba rajonizacije in pospešitev specializacije posestev.

Ker je področje naše zadruge z ozirom na nadmorsko višino zelo raznoliko, je temu prilagojena proizvodnja. Po prevladujočih panogah lahko razdelimo področje v tri rajone:

1. Poljedelsko-živinorejski, ki zajema vse ozemlje okoli Domžal, Doba, Rado-

melj, Mengša ter Lukovice, predvsem v nižinskih predelih.

2. Živinorejsko-sadjarški rajon predstavljajo višje ležeči predeli dolin ter pobočja hribov do približno 550 m nadmorske višine. Sem spadajo Rova, Ziče, Rafolče, Dole ter Češnjice pri Moravčah.

3. Živinorejsko-gozdarski rajon zajema vse višje predele.

Z ozirom na zgoraj omenjeno, si je zadruga postavila v svoj plan za razdobje 1962—1968 naslednje naloge:

1. Pridobiti novih zemljišč ca. 200 ha ter intenzivirati proizvodnjo na njih.

2. Izdelati plantažne nasade (jablan, hrušk) v Radomljah ter Moravčah.

3. Urediti in razširiti pitališče mlade živine v Moravčah.

4. Utrditi čvrsto kooperacijo v živalski in rastlinski proizvodnji na celotnem področju zadruge, prvenstveno pa v hribovitih predelih.

KZ Lukavica bo v letu 1963 formirala tri glavne obrate: Domžale, Moravče in Lukovica. Spričo dejstva, da se industrija v Domžalah vse bolj razvija in da v to področje posega »Agrokombinat« ter poskusni kmetijski center, bo obrat Moravče nastal v perspektivi center kmetijske proizvodnje s poudarkom na živinoreji in sadjarstvu. Druga obrata imata podobne perspektive; ker je področje Črnega grabna po konfiguraciji terena v pretežni meri hribovito, se bo tu prvenstveno razvijala kooperacija, obrat Domžale pa bo imel plantažni nasad v Radomljah, ki se bo pozneje nadaljeval na področje Rafolč.

Ad. 1 Zadruga je v letu 1961/62 pridobila v Moravčah 80 ha zemljišč (travnikov) z arondacijo. Te površine so bile hidro-

in agromeliorirane in se na njih že uvaža intenzivna proizvodnja s kolobarjenjem. Te površine leže, kakor kaže slika v k. o. Moravče, k. o. Drtija, k. o. Mohor in k. o. Valentin. To so v večini površine močvirnega porekla in prve hidromelioracije segajo že v leto 1937. Na teh travnih površinah, ki se postopno spreminjajo v orne površine (do sedaj 20 ha), se s pravilnim kolobarjenjem usmerja proizvodnja krmskih rastlin za potrebe pitanja živine. Zadruga ima na samem arondiranem kompleksu dva hlevska objekta s kapaciteto 500 glav pitane živine, za kar pa današnja zemljišča ne zadostujejo in je še vedno pereče pomanjkanje krme.

V letu 1963 bodo arondirana, odkupljena ali zamenjana zemljišča v Moravčah, kar predstavlja razširitev že obstoječega kompleksa in sicer na površine na Čebulovni, nadalje Roženbergu in na področju severno od vasi Drtija—Brinje ter na Breznih do ceste Moravče—Peče. Te površine se bodo izkoriščale izključno za rastlinsko proizvodnjo.

V letu 1964 se predvideva nakup zemljišč južno od Drtije tj. zemljiški kompleks Belnik, Sverk, Gorica ter Češnjice, za sadno plantažo pa so predvidena zemljišča — Stegne, Podlisjak, Hribce. Drugi kompleks sadne plantaže pa je na področju Krašč — k. o. Andrej, to so področja Dobrave, Topolovca, Erjovice, Ključevce in Hriba.

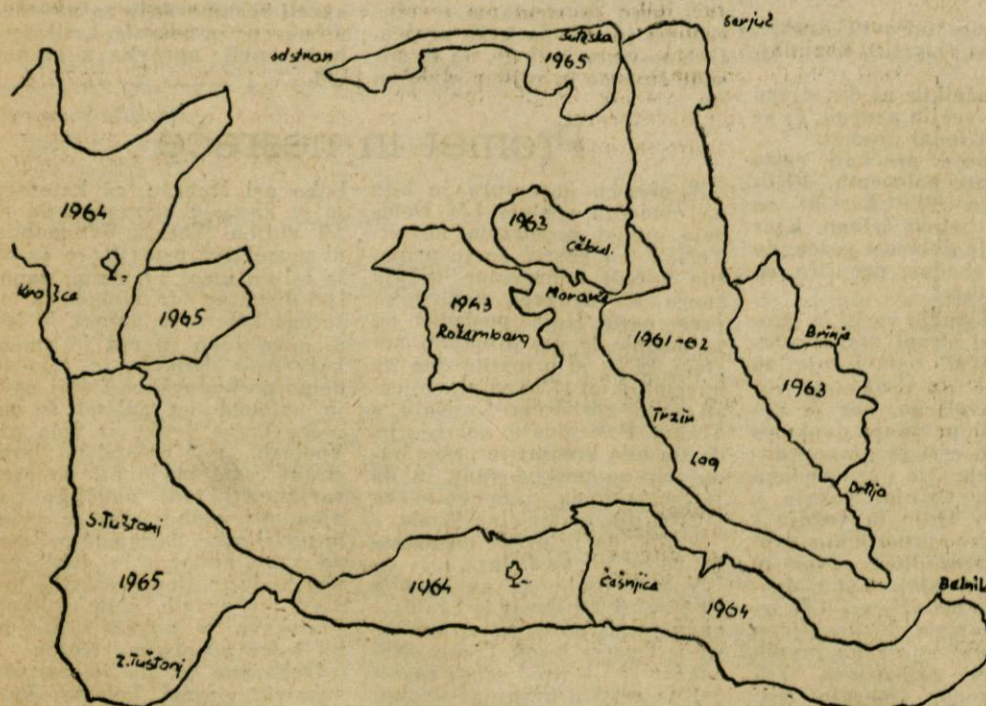
V letu 1965 pa se bo podružbilo zemljišče na področju Sp. in Zg. Tustanja potem na Vrhpoljskem polju (ki na skici ni vrisano), zaključilo pa se bo ob sadni plantaži v Češnjicah. V Soteski se širi še en kompleks proti Podstranu, ki se bo izkoriščal tudi za rastlinsko proizvodnjo.

Vse omenjeno predstavlja osvajanje novih površin na tem področju, kar predstavlja površino ca. 250 ha. Pridobitev teh površin bo zadoščala za prehrano 500 in več glav mlade živine, zato bo zadruga v perspektivi zgradila še en hlevski objekt. Kakor je že omenjeno, se bodo zemljišča pridobivala z arondacijo, nakupom ali zamenjavo. Pri nakupu zemljišč se upošteva trikratni katastrski dohodek. Za plačilo bo zadruga koristila dolgoročno investicijska posojila na podlagi izgotovljenih elaboratov o nakupu zemljišč.

Kolikor bo potrebno, se bodo omenjeni kompleksi širili v okviru, ki ga podaja skica in bo verjetno za združevanje zemljišč potrebno izkrčiti tudi nekatere gozdne površine, ki leže med temi kompleksi.

Ad. 2. Ureditev plantažnih nasadov pade časovno v leto 1963/64 in sicer nasad v Radomljah in nasad v Moravčah. Oba nasada sestojita iz dveh kompleksov v krajši razdalji do 5 km. Komunikacije so za obe plantaži povoljne, izdelati je potrebno le nekaj poti, bazene za vodo ter skladišča za sadje. Oba kompleksa skupaj predstavljata površino 110 ha. Elaborat za sadjarške plantaže vsebuje vse nove prijeme modernega sadjarstva, kar zadeva vzgojo, izbor ter vse ostale agrotehnične ukrepe. Spočetka bo potrebno razvijati sadjarstvo vzporedno z in-

Prikaz pridobivanja zemljišč - Moravče

tenziviranjem živinoreje (sejati več krmnih rastlin), tako bo rizik v sadjarstvu manjši, ker še nismo dorasli pogojem za čisto sadno gospodarstvo. Obnovljeno sadjarstvo bo imelo značaj izrazito blagovne proizvodnje, povečala bi se vrednost pridelka po količini in kakovosti, povečali se bodo denarni dohodki, kot tudi potrošnja tehničnih sredstev (gnojila, orodje, stroji). Seveda se tako izboljšajo tudi pogoji za sadno industrijo.

Ad. 3 Posestvo Moravče ima dva hlevska objekta, kjer pripravljata 250 glav mlade pitane živine. V prihodnjem letu se bo to število povečalo za 100% s pri-

dobitvijo novih zemljišč. Poleg tega poklanja zadruga vse več pozornosti zamenjavi pasme na celem področju KZ in sicer uvaja sivorjavo in izloča pincgavsko pasmo.

Ad. 4 Iz leta v leto se daje vedno več poudarka kooperaciji, predvsem na hribovitih področjih. Poudarek je enak, ali pa še morda bolj izražen pri kooperaciji za živalske proizvode, vsaj iz komercialnega vidika in se zato polaga vedno več važnosti na sklepanje pogodb za pitanje živine vseh kategorij. Z ozirom na dejstvo, da sivo rjava teleta kot simentalška goved priraščajo bolje in hitreje in da

tržišče vse bolj zahteva to robo, je zamenjava pasme iz dneva v dan aktualnejša. Tako bo postala kooperacija ena glavnih nalog zadruga na vseh tistih področjih, kjer ima zadruga svoje interesne sfere, nima pa lastne proizvodnje.

V daljši perspektivi do leta 1968 bo zadruga v takem sestavu in obsegu kot je nakazano, razvijala nov program širjenja in pridobivanja novih zemljišč, kjer bo vključeno tudi krčenje gozdov. Prvenstveno velja to za center zadržne proizvodnje Moravče, in sicer za razširitev že obstoječih plantaž in eventualno gojenje novih kultur. **ing. Jože Dolžan**

Reorganizacija osnovnih šol v Črnem grabnu

V predaprilski Jugoslaviji je bilo šolanje privilegij, po osvoboditvi pa se je podoba spremenila. Z reorganizacijo je popravljen krivica, vsem šoloobveznim otrokom pa dosegljiva splošna izobrazba.

Cvetoča ajda me vsako leto spomni na prvo bridko slovo od doma, ko sem odšla v ljubljansko gimnazijo. Gimnazija je bila nam, otrokom Črnega grabna, močno odmaknjena in je vsakega dijaka že v najnežnejši dobi iztrgala iz družinskega kroga, nepremožnim staršem pa pomenila nešteto žrtev in odpovedi, če so hoteli kriti poleg drugih stroškov še mesečno vzdrževalnino v zavodu. Ni čudno da so tedaj le redki nadaljevali študij. Z brdske šole so odšli kvečjemu trije do štirje letno, včasih tudi manj, z drugih šol Črnega grabna pa niti toliko.

Po osvoboditvi se je podoba docela spremenila. Ljudska oblast je za razliko od prejšnje odpravila oviro za splošno izobraževanje naše mladine s tem, da je razširila mrežo više organiziranih šol. Tako smo dobili tudi na Brdu sedemletko, ki se je že l. 1950 preosnovala v nižjo gimnazijo. Absolventi sedemletke so istega leta opravili malo maturo na Brdu. Danes so odrasli ljudje; nekateri od njih so dokončali srednjo šolo, posamezni univerzo, vsi po vrsti pa so spoštovanja vredni člani naše družbe.

Gimnazija je bila velika pridobitev za naš šolski okoliš. Tudi starši so vedno bolj spoznavali, da njihovim otrokom ne bo zadoščala tolikšna izobrazba kot je njim, zato so množično pošiljali svoje otroke v gimnazijo. Prihajali so z vseh okoliških šol, pa tudi s Trojan, Sentgotarda, Velike Lašne in Rov. Čeravno so ti kraji gravitirali drugam.

Leta 1958 se je povezala nižja gimnazija z dotlej samostojno osnovno šolo in se preimenovala v centralno osnovno šolo. Ta sprememba je sicer pomenila v očeh okoliškega prebivalstva korak nazaj, ker so gledali v gimnaziji nekaj več. Spremenil se je le naziv šole. Dejansko pa smo jo naredili še bolj ljudsko in dostopno slehernemu učencu obvezne šole, vsebinsko pa jo spremenili tako, da je zahtevnejša in še bolj življenjska.

Centralna osnovna šola ima nalogo, da sprejme po končanem IV. razredu vse učence okoliških šol, ki naj bi na centralni dokončali višje razrede. Do reorganizacije je prišlo letos tudi v naši občini. Nezavzete osnovne šole so namreč postale problematične ne samo zaradi potrebe po dvigu kvalitete osemletnega šolanja, marveč tudi zaradi smotrajše uporabe finančnih in materialnih sredstev, zato je tudi Obl.O Domžale izdal odločbo o postopni ukinitvi višjih razredov v Črnem grabnu in obveznem prestopu učencev na centralno šolo. Z reorganizacijo šolstva v naši občini, ki so jo morda nekateri starši občutili kot nekaj bolečega, hočemo končno izravnati stanje in nuditi na osnovni stopnji vsem šoloobveznim enako izobrazbo. S tem ne nameravamo odtegniti otrok kmetijam in jih, kot menijo mnogi starši, izobraziti za pisarniško službo, pač pa nuditi tudi kmečkimi otrokom izobrazbo, ki jo terja od slehernega današnjega časa. Pridobljeno znanje bo lahko izkoriščal tudi doma, da bo kos zahtevam sodobnega kmetovanja, da bo dosegal večje uspehe in zopet vzljubil zemljo, ne pa bežal z nje.

S 1. februarjem 1962 so postale šole Češnjice, Zlato polje in

Sentožbolt podružnice centralne šole na Brdu, v doglednem času pa se bosta povezali z njo še šoli v Krašnji in Blagovici, s katerima smo trenutno le pedagoško povezani.

Danes mnogi med nami še ne vrednotijo te nove pridobitve v polnem pomenu besede in se ne zavedajo, kako zelo je olajšana pot do znanja tudi

Prireditve za najmlajše ob novem letu

Občinski odbor SZDL in občinska zveza prijateljev mladine bosta tako kot vsako leto tudi letos organizirala vrsto prireditev v času novoletnih praznikov. Glavna atrakcija bo vsekakor spet sprevid dedka Mraza, ki bo šel skozi Domžale in vsa večja naselja v občini, dalje obdaritev predšolskih otrok in proslave novoletne jelke po šolah, brezplačne kinopredstave, lutkovne predstave, predvajanje ozkotračnih filmov po šolah in obiski novoletnega sejma in drugih prireditev v Ljubljani. Prav gotovo pa bo praznovanje novoletne jelke prineslo praznično razpoloženje tudi v vsako hišo in vsak dom, saj je za naše najmlajše to najtežje pričakovani praznik in jih starši ne smejo razočarati.

Sprevid dedka Mraza bo v

REDEK PRIMER

V Domu počitka v Mengšu živi 74 let stara oskrbovanka Marija Močilnikar, ki kljub visoki starosti in boleznim še vedno rada prime za pero in napiše kako pesem. Nekaj nam jih je poslala na vpogled in eno izmed njih danes objavljamo:

STRUNE

*Srca strune, le žalujte,
zjokajte se v temno noč,
ne ljudem, le zvezdam zlatim
potožite se v polnoč.
Kaj so srca bolečine,
skrite v prsih, kaj gorje,
in če še ne smeš tožiti,
kdor to čutil je, ta ve.
Te globoke srčne rane
nikdar se ne zacele,
šele v ozki, tesni rakvi,
našlo bo miru srce.*

otrokom Črnega grabna v primeri s predvojnimi časi. Ta šola kot zaključna enota odpira pot na vse strani, je enakovredna, vsebinsko pa znatno bolj življenjska kot nekdanja nižja gimnazija, dosegljiva pa z majhnimi stroški prav vsem. Izobrazba pomeni v današnjem času najboljšo doto, ki nam je ne more nihče vzeti.

nedeljo, 30. decembra. Ob 16.30 bo krenil z dvorišča Združene kemične industrije v Domžalah skozi Domžale, obiskal bo Vir, Količevo, Skrjančevo, Radomlje, Mengeš in Trzin, razhod pa bo pred poslopjem Nar. banke v Domžalah. Za veselo razpoloženje bo poskrbela domžalska godba in orkester glasbene šole, za okrasitev voz in za spremstvo pa aktivni LMS po podjetjih.

Omogočimo otrokom, da se bodo v teh dneh pozabavali in razveselili, presenetimo jih z drobnimi darili in ustvarimo jim prijetno razpoloženje, saj je to njihov praznik — njihovo veliko pričakovanje!!

Potujoči Kino Domžale

Da bi tudi krajem, ki nimajo stalnega kina nudili zabavo in razvedrilo je občinski odbor SZDL Domžale ustanovil potujoči kino Domžale.

Ta redno tedensko predvaja filme v naslednjih krajih: v sredo v Dobu, v četrtek v Lhanu, v petek v Krašnji, v soboto na Prevojah in v bolnici za duševno bolne v Ljubljani ter v nedeljo v Lukovici. Skupaj je 8 predstav na teden. V Lukovici je bil do sedaj samostojni kino, ki pa je moral biti zaradi visoke režije in majhnih dohodkov ukinjen. Do sedaj so imeli po dve predstavi ob nedeljah tudi v Moravčah. Zaradi pomanjkanja prostora pa smo morali predstave v Moravčah ukiniti. Obisk je bil vedno dober. Moravče nujno potrebujejo primerno dvorano, ki bi služila za kino, zborovanja in za druge prireditve, saj ni moč goče, da bi stalno ostale brez kino predstav in drugih kulturnih prireditev.

Tovarna Universale - Domžale

V našem listu smo doslej objavili reportažo o dveh podjetjih, o Tamizu in Napredku. Tokrat je veljal naš obisk tovarni UNIVERSALE v Domžalah. Tovariš Matija Svobljak, direktor podjetja, nam je prijazno odgovoril na nekaj vprašanj in nas vsestransko seznanil s problemi podjetja.

Vaša tovarna je pravzaprav edini ostank nekdanje obsežne domžalske industrije slamninkov in njeni začetki segajo skoraj sto let nazaj. Sem in tja se slišijo glasovi, da nameravate povsem preusmeriti proizvodnjo in docela opustiti izdelovanje slamninkov in klobukov. Ali ne bi bilo že zaradi tega škoda, da bi prenehali izdelovati slamnike?

Verjetno tudi vi mislite isto, kar se kar precej pogosto sliši po Domžalah, da je izdelovanje slamninkov in klobukov nerentabilno, oziroma da povem še bolj narávnost, da gre našemu podjetju slabo. Taki glasovi so bili sicer utemeljeni pred nekaj leti, zadnje čase pa smo se v glavnem izkopal iz težav in ne samo, da naša proizvodnja v celoti teče, pripravljamo tudi načrte za razširitev. Sicer pa, če dovolite, bi vas malo podrobneje seznanil s problemi našega podjetja.

Ze sami ste pravkar omenili, da naša tovarna nadaljuje s slamninarstvom, ki je bilo ob njeni ustanovitvi tudi njena edina dejavnost. Samo s slamninarstvom se je ukvarjala vse do časa po prvi svetovni vojni, ko je iz najrazličnejših razlogov začelo slamninarstvo pešati in so slamninarske tovarne v Domžalah in Mengšu druga za drugo propadle. V našem podjetju so si pred propadom pomagali tako, da so začeli izdelovati poleg slamninkov tudi klobuke. S slamniki in klobuki so v podjetju nadaljevali tudi po osvoboditvi. Leta 1956 pa se je pridružila tema osnovnima artikloma še konfekcija.

Na kratko povedano se je proizvodnja v naši tovarni razvijala takole: leta 1953, ko se je podjetje osamosvojilo, do tedaj je bilo namreč s sorodnimi podjetji v bivšem kamniškem okraju združeno, je znašal naš celotni dohodek okrog 85 milijonov dinarjev, letos pa bo znesel okrog 750 milijonov. Povečal se je torej za skoraj devetkrat. Skladi bodo letos predvidoma znašali okrog 27 milijonov dinarjev, medtem ko jih je bilo 1953 le en milijon. Ze iz teh skromnih podatkov lahko vidimo, da se v tovarni trudimo, da bi čimbolje gospodarili, saj bodo letos znašali skladi v primerjavi z ustvarjenim dohodkom trikrat več kot v letu 1953. Število delavcev pa se je dvignilo od 117 zaposlenih v letu 1953 na 320 v letošnjem letu, torej za nekaj več kot dva in polkrat.

Ali bi lahko povedali kaj več o vaši najstarejši proizvodni panogi, o slamninarstvu? Kolik delež zavzema danes v vaši proizvodnji in kakšne so perspektive za prodajo slamninkov?

Nekako do leta 1954 je skoraj kazalo, da bo čas za naše slamnike kaj kmalu mimo. Za slamnike pri nas že skoraj ni bilo več zanimanja, pa tudi s surovinami so bile velike težave. Danes se pri nas s pletenjem kit le malokdo še ukvarja, pa tudi domače kite niso prikladne za finjšje izdelke. Po letu 1954 pa se je posebno z razvojem turizma začelo za slamnike novo obdobje in danes si je že kar težko predstavljati turista na Jadranu, ki ne bi imel slamnika. Lani smo jih prodali okrog 200.000, kar znese skoraj 100 milijonov v dinarjih. Zlasti dobri odjemalci naših slamninkov so tuji.

Surovine, kite, v glavnem uvažamo iz Italije, ki je klasična dežela slamninkov, in s Kitajske, katere riževa slama je prav tako znana. Delno pa nas s surovinami zalaga mengeška tovarna Trak, ki izdelu-

je trakove, iz katerih šivamo »slamnike«, poskušamo pa tudi s trakovi iz tanko rezanega lesa.

Zanimanja za naše slamnike, pa tudi za druge izdelke iz slame, ki jin prav tako izdelujemo, npr. torbice, je torej dovolj in kvečjemu lahko pričakujemo še večje povpraševanje po njih.

To je vsekakor prijetna ugotovitev. Kaže, čeprav je to rečeno malo v šali, da postajajo za tuje slamniki že kar eden od značilnih jugoslovanskih ljudskih predmetov, kot so cekarji, pipe, opanke ali preproge.

V Mengšu obstoji edino vaše sorodno podjetje v Sloveniji ali morda celo v državi. Zanima nas, ali obstaja med obema podjetjema tudi kakšno sodelovanje, oziroma kako usklajata obe podjetji svojo proizvodnjo?

Kakšnega ožjega sodelovanja med nami ni. Delamo sicer iste vrste izdelkov iz slame, vendar si praktično ne konkuriramo, ker je za naše artikle dovolj povpraševanja. Razen tega smo mi tesneje povezani s trgovsko mrežo škofjeloškega SESIRA, Slamniki pa z BEGEJEM iz Zrenjanina. Vendar pa bi bilo po mojem mnenju v prihodnje le treba razmisliti o tem, da bi si artikle razdelili med seboj in da bi se naša proizvodnja dopolnjevala. Morda tako, da bi eno podjetje izdelovalo samo moške slamnike, drugo ženske ali kaj podobnega. Na ta način bi se izdelovanje poenostavilo in izboljšalo.

Se eno vprašanje v zvezi s slamninarstvom. Ker je to stara veja vaše proizvodnje, potem najbrž večina dela sloni na starejših delavcih?

Ne, nasprotno. Večina delavcev pri nas je mladih. Generacija, če se lahko tako izrazim, se je pri nas že zamenjala in zaradi tega ne bomo imeli težav.

Dovolite, da sedaj preidemo na klobučarstvo. Ze v začetku našega razgovora ste rekli, da tudi klobukov ne nameravate prenehati izdelovati. Imamo namreč občutek, da danes tudi klobuk ni več tako cenjen del naše garderobe, kot je bil nekdanj.

Tudi to mnenje je zmotno. Povpraševanje za klobuki je zadnje čase zelo poraslo. Glede oblačjenja smo namreč postali, kar je vsekakor posledica visokega dviga standarda pri nas v zadnjih letih, zelo zahtevni in čedalje bolj se uveljavlja mnenje, da spada k dobri obleki tudi primeren klobuk. Tudi oblika klobukov se je leto, dve nazaj močno spremenila. Po novih modelih klobukov so segli predvsem mladi, ki do nedavna razen priljubljenih baretk, niso nosili pokrival in s tem se je krog potrošnikov precej razširil.

Glede na renomirane izdelke SESIRA iz Skofje Loke se nehote vsiljuje misel, ali ni ta tovarna prevelika konkurenca za vas in ali se sploh izplača tekmovati z njo?

Morda ne boste verjeti, vendar smo s to, po vaših besedah »huđo konkurenco«

Pogled na del tovarniških prostorov »Universale«

v zelo dobrih odnosih in omenil sem že, da v njihovih prodajalnah prodajajo naše izdelke, mi pa v naših njihove klobuke. Naši proizvozniki se namreč dopolnjujeta, SESIR izdeluje klobuke iz zajčje dlake, mi pa iz volne. V tem je bistvena razlika med njimi in nami.

V zvezi s klobučarstvom pa bi rad poudaril še eno zanimivost. Tujina se namreč zelo zanima za tulce. Tako si sedaj prizadevamo, da bi prešli na izvoz. Zato pripravljamo tudi elaborat za rekonstrukcijo obrata, kjer izdelujemo tulce in klobuke in kot predvidevamo bomo vložili vanjo okrog 25 milijonov dinarjev. Tako se je tudi na tem področju izdelovanja klobukov odprla možnost, da povečamo produkcijo, česar doslej ni bilo. Za naš domači trg namreč naša sedanja proizvodnja klobukov povsem zadostuje.

Končno smo prišli do konfekcije, ki predstavlja, kot ste rekli v začetku, večinoma vaše proizvodnje.

Z izdelavo konfekcije smo začeli, kot sem že povedal, leta 1956, in sicer z 12 starimi stroji. Tedaj, ko smo začeli izdelovati oblačila, je v bistvu začela nastajati naša jugoslovanska konfekcija. O njeni potrebnosti se je govorilo povsod, delavnice in obrati zanj so rasli kot gobe po dežju, nenačrtno in brez potrebnih izkušenj. Tako se je zgodilo, da smo jo začeli izdelovati na vseh koncih in krajih v državi in da je preplavila trg. Toda zaradi majhne izbire, slabe kakovosti in nenavajenosti kupcev nanjo, ni šla v prodajo. Razumljivo je, da je tako stanje vplivalo tudi na naše podjetje in da smo že v samih začetkih proizvodnje zašli v težave. S temi smo se borili nekaj let in šele leto, dve nazaj so se razmere glede konfekcije začele urejati. Letošnje leto pa pomeni za našo konfekcijo prelomnico. Uspelo nam je ujeti korak z modo, in to ne samo v modelih, marveč tudi v materialu. Bistveno se je izboljšala tudi kvaliteta in reči smem, da si konfekcija v naši državi zelo hitro osvaja trg in da danes sega po njej že okrog 40% kupcev. Seveda je to še vedno daleč za tujim povprečjem, zlasti ameriškim, kjer je delež konfekcije pri nakupu obleke že preko

90%. Zato menim, da imamo v izdelavi konfekcije še veliko možnosti za razvoj proizvodnje.

V zadnjem času smo si našli tudi svoje področje. Usmerili smo se v izdelavo športne konfekcije in izdelujemo plašče iz nylona, razne bunde, posebno liliiona, športne hlače (kavbojke) in podobno. Konfekcijo prodajamo v lastnih prodajalnah, vendar je zelo pomemben naš odjemalec Modna hiša v Ljubljani. Ko bodo v bližnji prihodnosti dograjene še druge modne hiše v državi, predvidevamo, da bomo v njih prodali več kot polovico naše proizvodnje.

Rekli ste, da hodite vstric z modo. Kako vam to uspeva?

Poleg tega, da zasledujemo modo po svetu preko revij in žurnalov, imamo tudi lastne modne ustvarjalce. Vendar pa vprašanje sodobnih modelov ni tako pe-

reč problem. Bistveno važno za konfekcijo so moderni vzorci blaga in novi materiali, ki se dan za dnem pojavljajo v svetu. Če bi nam naša tekstilna industrija lahko dobavljala moderne vzorce, zlasti pa tudi nove, moderne materiale, bi lahko ponudili trgu tako rekoč čez noč najmodernejšo konfekcijo. Če naša konfekcija še vedno nekoliko zaostaja za svetom, ni to toliko njena krivda, kot je temu vzrok dejstvo, da nimamo vedno na voljo primernih, modernih tkanin.

Tako se je končal naš razgovor. Morda smo se premalo zadržali pri celi vrsti vsakdanjih težav, ki tarejo delavce prizadevnega kolektiva. Prepričan pa nas je, da so osnovne težave že za njimi, da so si znali poiskati svoj prostor med drugimi sorodnimi podjetji ter da imajo pred sabo jasno začrtano pot, kar vse je osnovni pogoj za uspešen razvoj in uspeh.

V preteklem mesecu se je delovni kolektiv zdravstvenega doma »Dr. Tineta Zajca« Domžale na družabnem večeru poslovil od štirih svojih sodelavk babic: Marije Erjavšek in Marije Kavka iz Domžal, Pavle Zajc iz Lukovice in Lucije Maselj iz Krašnje, ki so se letos po več kot 35-letnem delu poslovile od aktivnega službovanja in nastopile zaslužni pokoj. Od zaslužnih zdravstvenih delavk so se poslovili v imenu kolektiva dr. Maks Kremžar, šef dispanzerja za žene in otroke v Domžalah, in dr. Miran Celestina, predsednik upravnega odbora zdravstvenega doma, v imenu obč. LO Domžale pa tov. Stefan Horvat, načelnik oddelka za splošne zadeve. Predstavniki kolektiva in obč. LO Domžale so izročili slavljenkam tudi spominska darila

Na sliki od leve proti desni: Marija Kavka, Lucija Maselj, dr. Maks Kremžar, Pavla Zajc in Marija Erjavšek

ZAKAJ . . . , ZATO . . .

Zakaj tovarna jedilnega olja »SONČNICA« na Viru kuri poleg premoga še luske od semen oljaric?

To varčevanje najbolj občutimo okoliški prebivalci, saj imamo na podstrešjih kar precejšen del saj. Veter raznaša te saje daleč naokrog in jeza gospodinj se še poveča, ko sušijo perilo in ga te saje zamažejo včasih toliko, da je potrebno ponovno pranje.

Prosimo vas, če nam lahko posredujete odgovor Sončnice kako je s stvarjo in če se to vprašanje res ne da drugače rešiti?

Zakaj v večernem in jutranjem času na postaji JARŠE ne gorijo električne luči vsaj kadar je na postaji vlak? Vsaka

možna nesreča (zavoljo teme) bo mnogo dražja kakor potrošena električna energija.

Zakaj se ne dokonča »sastavljanje« ceste od LEKA do MENGSA? Bo res treba čakati, dokler cesta ne bo še slabša kot je bila?

Kakšen pomen ima nedokončani del cestišča med Bistrico in novo zgrajeno cesto v Domžalah? Ali se teh nekaj metrov res ne da bolje urediti? Mislim, da če nič drugega, naj se poskrbi vsaj za to, da bodo jame zasute in da bo križišče primerno razsvetljeno. S tem bodo prihranili mnogo muk voznikom, kolesarjem in pešcem. Poleg tega predlagam, da se križišče na glavni cesti kjer je

odcep za Domžale—Kamnik in iz obratne smeri za Ljubljano primerno razsvetli.

Delavska univerza v Domžalah je v preteklih letih dosegala lepe uspehe na vseh področjih pošolskega izobraževanja ter ekonomske in družbene politične vzgoje. Poljudna predavanja, jezikovni tečaji in različni seminarji so postali že stalna oblika zadovoljevanja kulturnih potreb občanov. Enako tudi šole za starše in šole za življenje. Letos pa, čeprav smo že sredi sezone, ni čutiti, da imamo v Domžalah še delavsko univerzo, kajti povsod je popolno mrtvilo. Mnogo je interesentov za jezikovne tečaje, interes je za predavanja in kvalitetne kulturne prire-

ditve, ker pa vsega tega ni, se sprašujemo, kaj je temu vzrok. Ali je kdo, ki bi lahko povedal, zakaj delavska univerza v Domžalah spi?

V rubriki »Zakaj« objavljamo vprašanja naših bralcev, ki so aktualna in zanimiva za širši krog ljudi. Na vsako vprašanje želimo objaviti tudi odgovor z najbolj pristojnega mesta. Namen rubrike je konstruktivna kritika in pojasnjevanje, zato vabimo k sodelovanju tiste, ki vprašujejo in tiste, ki odgovarjajo.

ODGOVOR

Glede na objavo v prvi številki občinskega poročevalca, da gradbeni inšpektorat in svet za urbanizem počasi rešujeta vloge državljanov, daje ObLO naslednje pojasnilo:

Obstoječi veljavni predpisi, teh je pet, namreč določajo, da ima občinski upravni organ za gradbeništvo samo te pristojnosti, da sprejema vloge državljanov-občanov, jih kontrolira, če so pravilno opremljene in taksirane, posreduje vloge svetu za urbanizem v razpravo in mnenje, ne pa v dokončno odločitev, nato pa opravi gradbeni organ ogled na mestu samem. Prvostopni organ izdela nato predlog odločbe, na katero da nato drugostopni organ pritrilno ali zavrnitveno rešitev. Končna odločba občine Domžale je torej vezana na soglasje višjih organov. Ta dolgi postopek velja za zadeve lokacij v ožjih gradbenih okoliših: Postopek za lokacije izven gradbenega okoliša, pa je še toliko daljši, ker gre razen na pritrilne OLO še na republiški urbanistični inšpektorat.

Tako dolg postopek je samo za pridobitev odločbe o uporabi zemljišča za gradbene namene (lokacijski postopek). Po tem dolgem postopku se rešujejo tudi zadeve za postavitev ograj, kozolcev, manjših adaptacij in podobno.

Šele s pridobitvijo lokacijske odločbe stranka lahko išče zaželene načrte, katere predloži v pregled in potrditev revizijski komisiji ter nato zaprosi za gradbeno dovoljenje.

Takih vlog za pridobitev lokacij in gradbenih dovoljenj je bilo v letošnjem letu vloženi 263 za lokacijski postopek, 92 za revizijski načrta, 92 za gradbeno dovoljenje, 70 za delo v

lastni režiji, poleg tega pa še 263 za gradbeno soglasja.

Iz tega sledi, da za počasno reševanje vlog ni kriv občinski upravni organ, temveč postopek, ki je določen s splošnimi predpisi, ki jih morajo uslužbenci obvezno izvrševati.

Znano pa je namreč tudi to, da je v občini Domžale relativno najmočnejša gradbena dejavnost glede na število primerov gradbenih zadev.

PISMA

Iz Doba

Pravijo, da so sestanki SZDL v našem kraju redki in slabo obiskani; pravijo tudi, da je na teh in drugih sestankih videti večinoma iste ljudi, ki rešujejo vedno iste probleme brez posebnih uspehov, seveda.

Zato v Dobu še vedno ni ustrežajočega trgovskega in gostinskega lokala in jih, po prepričanju malodušnih, še lep čas ne bo, masovne organizacije se pa na svojih sestankih in prireditvah drenjajo v enih in istih prostorih stavbe, katere zunanost ne da niti slutiti, da gre za dvorano KUD Svobode in za edino dvorano oziroma skupni prostor v Dobu sploh; čeprav bi naš kraj baje že davno lahko imel dostojen kulturni dom. Vaščani se še vedno bore s poplavami po poljih in v vasi sami, še vedno morajo čakati na avtobuse pod milim nebom, ali pa se tiščati k poštnemu zidu. Tudi brivnica je dobro skrita in mora človek-nedomacin biti kaj pozoren, da jo najde. Zato pa prej najde potok, ki teče od Črnelega skozi Dob, saj mu že nos pove, kje je. Voda v njem je po zaslugi

gnojnice, ki priteka vanj na Črnelem, kalna in smrdeča in se je najbrže zahvaliti le trdnosti Dobljanov, da še ni prišlo do kakih nevarnih obolenj, posebno med živino (sanitarna inšpekcija!). Tudi o vodovodu seveda ni govora.

Kino predstave imamo po zaslugi nekaterih posameznikov redno, žal, le v sredah; vendar to ni tako tragično, saj je v okolici obilo kinodvoran. Ljudje se zatekajo, kot v starih, dobrih časih, v gostilno, ki je prijetno spremenila svojo notranjost, in v cerkev. Končno bo v kratkem tudi naše električno omrežje urejeno.

Tudi pionirski odred na šoli se je v letošnjem tekmovanju za kipec »Kurirja Jovice« dobro izkazal, saj je zasedel 4. do 8. mesto v okraju in prejel 50 tisoč din nagrade. Torej le ni vse tako brezupno. Kakšne nove probleme bo pa prinesla obvozna pot, ki bo speljana skozi Dob, bomo pa še videli.

Dvorana na zadnjem letnem občnem zboru SZDL ni bila prazna, toda pogovoru o ustavi in celotnemu sestanku, so dali prevladujoče obeležje kmečki ljudje, kar je do neke mere presenetljivo. Naš kraj namreč že dolgo ni več izključno kmetijski. Večina prebivalcev živi od tovarn in le manjšina je kmečka. Slišijo pa se pritožbe, da tudi sicer ti nekmečki ljudje vse premalo sodelujejo pri skupnih vprašanjih vasi. Kmečki problemi, vprašanje zemlje, so bili jedro pogovora. Vprašanje odvzema zemlje ni le dobrega krajevna zadeva. Splošna družbena posestva se pojavljajo povsod v Sloveniji, kar nas opozarja, da smo se bolj resno lotili modernizacije našega kmetijstva, da smo pred pomembnimi spremembami na vasi. Hočemo modernih obratov

tudi v kmetijstvu, velik, mehaniziran obrat, ki proizvaja izključno za trg. S tem bomo uskladili kmetijsko proizvodnjo z industrijsko; s tem šele bomo uskladili naše celotno gospodarstvo. Modernizacija kmetijstva je nujno povzročila tudi spremembe v dosedanjih lastniških odnosih. Lahko si človek predstavlja, kako boleče je za kmečke posestnike, če se morajo odreči svoji mogoče najboljši zemlji, ki leži severno od zvezne ceste. Vendar sami uvidevajo, da mimo tega ne bo mogoče iti. Z vprašanjem zemlje je zvezana še bolj vereča stvar: vprašanje nadaljnje eksistence kmečkih ljudi v celoti in posameznikov. Debata je opozorila na slučaje, ki že nastajajo in na slučaje, ki se bodo z novimi odnosi nujno pojavili. Ne gre tu za mlade kmečke ljudi, ki si že sedaj raje iščejo dela v industriji. Gre za to, v kakšnem položaju se bodo znašli kmečki ljudje zrelih let, ko se bodo morali nujno vključiti v industrijo ali pa v splošno družbene kmetijske obrate. Še bolj pereče se je postavilo vprašanje starejših kmečkih ljudi, pa onemoglih, starih ljudi tako imenovanih preužitkarjev; ljudje bi radi vedeli kaj nova ustava o tem predvideva.

Prav ta debata je pokazala, da naš kmečki človek predvideva spremembe in o njih jasno in konkretno debatira. Debata je bila zelo trezna. Žal si glede tega najvažnejšega vprašanja nismo mogli dati točnega odgovora in so morali ljudje oditi z negotovostjo v srcu.

Jasno pa je nekaj: naša družba ima predvsem pred očmi za vse občane zagotoviti človeka dostojno življenje, zato tudi ne bo dopustila, da bi bili ljudje ki so vse svoje moči dali zemlji, prepuščeni samim sebi ali

Zajeti v OF prav vse kar čuti slovensko*

Težka borba za nacionalno in socialno osvoboditev je zahtevala izjemnih naporov od vsega slovenskega naroda. Nič manj pomembna od jurišev na nemške bunkerje ni bila široka in vsestranska aktivnost, ki so jo globoko v zaledju, v bližini okupatorjevih postojank, razvili odbori OF. Proučevanje njihove dejavnosti nam pokaže presenetljivo sliko ogromnih materialnih žrtev, ki jih je poleg visokega krvnega davka žrtvoval slovenski narod za svojo svobodo in boljšo bodočnost.

* Članek je napisan na podlagi obstoječega arhivskega gradiva partijskih in frontnih organizacij kamniškega okrožja v Zgodovinskem arhivu CK ZKS in v arhivu Instituta za zgodovino delavskega gibanja ter ustnih in pisemnih informacij nekaterih političnih delavcev bivšega kamniškega partijskega okrožja. Pisan je v iskreni želji, da bi bil skromno ogrodje prikazu velike aktivnosti organizacij OF na področju domžalske občine. Objavljamo ga v upanju, da bo vspodbuda starejšim in mlajšim aktivistom naše občine, ki so se aktivno udeležili tega boja, da pošljejo redakciji tega glasila svoje spomine na pomembnejše dogodke in tako pomagajo vsestransko osvetliti to veliko obdobje naše zgodovine.

Še eno veliko posebnost naše NOB nam pomaga razjasniti poznavanje dejavnosti organizacij OF. NOB je bila hkrati tudi ljudska revolucija, zato je bilo nujno že v toku oborožene borbe graditi tudi temelje nove demokratične oblasti. Prav z razmahom in utrjevanjem OF na terenu in z razširjeno dejavnostjo so odbori OF preraščali v osnovne celice nove ljudske oblasti celo na področjih, ki jih je kontroliral okupator. Odbori OF so sčasoma začeli opravljati posle, ki jih v mirnodobskem času opravljajo lastni organi (socialno skrbstvo, gospodarska vprašanja, pobiranje davkov itd.). To je velika specifičnost NOB v Sloveniji.

Pogoji za nastanek in širjenje omrežja odborov OF, te temeljne oblike aktiviziranja vsega slovenskega naroda za naš osvobodilni boj, pa so bili v posameznih slovenskih predelih različni. V organizaciji OF lahko sledimo zanimivim posebnostim, ki so jih terjale krajevne prilike in katerim so se morale organizacije OF prilagoditi, če so hotele v svojem delova-

nju doseči uspehe. Tudi na kamniškem in domžalskem področju je šel ta razvoj včasih svojstveno pot. Breme povezovanja in aktiviziranja pristašev OF pa je tudi ležalo na Komunistični partiji.

Ves ta čas od vstaje in tudi še v letu 1942 je bilo težišče narodnoosvobodilnega boja v kamniškem okrožju, kakor tudi drugod na Gorenjskem, predvsem na delovanju partizanskih edinic. Surova nemška okupacijska metoda — aretacije, preseljevanja, streljanje talcev je predstavljala veliko oviro povezovanju simpatizerjev OF v terenske odbore. Drugi, tudi velik problem, je bilo pomanjkanje kadra, ki bi se posvetil izključno političnemu delu. Maloštevilni organizatorji NOB so bili preobremenjeni z reševanjem vojaških vprašanj.

Inštruktor CK KPS Tomo Breje — Pavle je uspel osnovati 14. septembra 1941 na sestanku aktivistov v gradu Krumperk občinski odbor OF za Domžale in okolico. Zaradi obsežnih aretacij in težke situacije po tragediji Radomeljske čete 28. oktobra 1941 na Golčaju je tudi ta edini odbor prenehal delovati. Iz istih razlogov tudi ni bilo mogoče organizirati nadalj-

pa milošćini kogarkoli. Splošna želja pa je vendarle bila ta, da bi se že pred spremembami, ali pa vsaj hkrati z njimi jasno uredila tudi navedena vprašanja.

PRIHODNJE LETO BO V ČEŠNJIČAH DRUGACE

Učenci in učitelji v Češnjicah imajo za svoje delo le dva prostora, bolj povedano — brloga: 44 učencev se uči v temni sobi mežnarije, ki služi tudi šoli že od leta 1900. Prav tam stanuje tudi učitelj. Toda to ni samska soba, pač pa iz desk zbit prostor na podstrešju, kamor le težko prideš, če nisi spreten in gibčen. Dokler sta bila tu dva učitelja, je mlajši stanoval na podstrešju, drugo leto pa se je preselil — po odhodu kolega — v pravo stanovanje s kuhinjo in sobico, ki je sedaj, ko je ostal tu le en sam, odpovedano. Podstrešje je prepustil novodošlemu kolegu, sam pa po enem letu službovanja zaprosil za premostitev.

To se je ponavljalo iz leta v leto. Dve leti Češnjic je bilo doslej vsakemu učitelju dovolj.

Že pred devetimi leti so začeli govoriti o gradnji nove šole. Ovirja je bila pot, po kateri je bil dovoz materiala nemogoč.

Tega je sedaj konec. Z združenimi močmi dveh komun in s sodelovanjem prebivalcev šolskega okoliša bomo zgradili stanovanjsko stavbo, v kateri bodo poleg stanovanja tudi šolski prostori, v priličju pa manjša dvorana za prireditve.

V začetku leta smo izvolili gradbeni odbor, ki je stal pred težko nalogo, kako z majhnimi

sredstvi zgraditi stavbo, ki bi zadostila kulturnim potrebam desetih vasi. S pomočjo občinskega ljudskega odbora Domžale, smo začetne težave okrog načrtov in zemljišča hitro rešili. Graditi smo začeli v začetku julija. Vsa gradbena dela opravljajo prebivalci domačega okoliša. Poleg opravljenega prostovoljnega dela (ca. 450 ur) so prispevali tudi 63 m³ lesa. Gradnja poteka v redu in do konca leta bo stavba pod streho.

Dograditev nove stavbe bo velika pridobitev za Češnjice in okoliške vasi. Otroci bodo dobili prostor, kjer bo učitelj res lahko zaživel z njimi, jih vodil in jim pomagal, česar so doslej pogrešali, ker drug drugega niso mogli spoznati. Mladina in tudi odrasli pa bodo dobili prostor, kjer bodo lahko deležni kulturnih dobrin, za katere so bili doslej prikrajšani.

IZ ZALOGA POD TROJICO

Mnogim je že znana vas Zalog pod Trojico, posebno iz časa narodnoosvobodilnega boja, saj je bil tu začetek Male Rusije, kakor so nemški okupatorji imenovali Moravško dolino. V najtežjem času okupatorjevega terorja so prebivalci te vasi izvolili svoj Narodnoosvobodilni odbor, ki se je po osvoboditvi preimenoval v NOO Kokošnje-Zalog, kasneje pa se je teritorij tega NOO razdelil na tri krajevne odbore in sicer Vrhpolje, Krašče in Krtino. Ko je bila za celotni teritorij Moravške doline ustanovljena občina Moravče, je bil spet na terenu šestih vasi izvoljen kra-

jevni odbor Osvobodilne fronte, katerega naslednik je sedanjí KO SZDL Zalog. Ta odbor je bil vsa pretekla leta delaven in aktiven in je kljub marsikaterim težavam uspešno reševal marsikatero krajevno probleme in organiziral prostovoljno delo.

Tudi na zadnji konferenci SZDL, ki je bila dne 18. novembra je bila udeležba kar zadovoljiva, iz poročil odbornikov pa je bilo slišati, da je od 176 volivcev 130 članov socialistične zveze, da je bila članarina že pred konferenco pobrana za vse leto in da je odbor organiziral posebno prireditev, katere čisti dobiček je podaril prebivalcem in šolski mladini vasi Trojica za nabavo televizorja. Ker pa je bilo tega denarja premalo, so prebivalci prispevali tudi v gotovini, manjkajoči znesek pa je priskrbel občinski odbor SZDL Domžale. Sedaj imajo tudi na Trojici televizor in tisti, ki zaradi oddaljenosti niso mogli obiskovati kina in drugih kulturnih prireditev, danes lahko po televiziji spremljajo domače in tuje dogodke in se v večernih urah razvedre. Prebivalci Trojice so hvaležni za izkazano razumevanje, obenem pa naj bo to skromno priznanje za žrtve, katere so doprinesli v času NOB, saj je bila ta vas od okupatorja skoro v celoti požgana.

DPD SVOBODA DOMŽALE V NOVI SEZONI

Po občnem zboru, o katerem smo poročali v zadnji številki, je imel upravni odbor društva dve seji, eno redno in eno izredno. Na redni seji je pre-

gledal možnosti za bodoče delo, sprejel sklepe in postavil komisijo, ki naj pripraví predlog programa za delo v tekoči sezoni. Ta komisija je svoje delo tudi opravila in predlagala ukrepe, ki naj bi pozivili delo v društvu in aktivirali sekcije in članstvo. Upravni odbor je predlog programa v celoti osvojil in potrdil.

Trenutno delujejo v društvu štiri sekcije in sicer: dramska, pevska, recitatorska in filmska. Prva je pričela z delom filmska, ki je imela v okviru kino gledališča že štiri predstave s predavanji in diskusijami. Tudi mešani pevski zbor že dela in se je prvič v tej sezoni predstavil na akademiji v počastitev dneva republike. Recitatorji pripravljajo samostojen recitacijski nastop pod naslovom »Trdinov večer«.

Društvo bo v kratkem praznovalo 10. obletnico svojega obstoja. Za to praznovanje bo pripravilo kulturni teden in povabilo k sodelovanju sosednja kulturno-prosvetna društva in domžalsko godbo na pihala.

Največje težave ima dramska sekcija, ki kar ne more zbrati svojih vrst, ker se posamezni člani, ki bi lahko sodelovali, temu sodelovanju nekaako odtegujejo. Kje so časi, ko so bili vsi tisti, ki niso bili povabljeni da sodelujejo, užaljeni, danes pa se mnogi puste prositi, da pomagajo. Koliko več kulturnih užitkov bi bili lahko deležni naši ljudje, če bi bilo več sodelovanja in discipliniranosti. Ob pomoči političnih in družbenih organizacij bo vsekakor potrebno to stanje zboljšati, kajti sicer postavljene programa ne bo mogoče realizirati, delo posameznikov, ki se trudijo, pa bo zaman.

njih odborov OF. Zmotno bi bilo smatrati razširjenost organizacij OF v letu 1941 za merilo razpoloženja prebivalstva na Kamniškem. Sam okupator je moral priznati, da »večina prebivalstva simpatizira s tolpami...«

Čeprav se je krog aktivnih pristašev OF v letu 1942 znatno razširil, pa je njihovo povezovanje v odbore OF iz že navedenih vzrokov tudi v tem letu napredovalo zelo počasi. Se vse leto 1942 so terenski odbori v ravninskem delu kamniškega okrožja predstavljali bolj trenutno povezavo aktivistov, ki jih je od časa do časa sklical kak terenski partizan za izvršitev pomembnejše naloge. Vse leto je bilo politično delo tesno povezano z delovanjem vojaških edinic, ki so svoje akcije često povezovale s politično propagandnim delom. Za organiziranje terena je v večji meri skrbel edinole okrožni sekretar KPS Nace Sterlekar — Jože.

V začetku 1943 leta je v kamniškem okrožju delovalo 27 terenskih odborov OF, ki so opravljali važne naloge oskrbovalnega značaja. Največ organizacij je nastalo v Črnem grabnu, Tuhinjski dolini in na Moravškem, kjer so bili zaradi ome-

jene možnosti nemške kontrole boljši pogoji za temeljito politično delo. Odbori OF pa so delovali že tudi v večjih središčih — v Domžalah od junija, v Mengšu od decembra 1942. Pomen teh odborov je bil velik. Brez njih bi se Kamniški bataljon težko obnovil, brez njih bi tudi zavest po težkih udarcih — prav v letu 1942 je nemško divjanje nad civilnim prebivalstvom z velikimi selitvami in streljanj idoseglo svoj višek — težko ostala na takšni višini, kot jo je zahteval naš narodnoosvobodilni boj.

Konec novembra 1942 se je na Gorenjskem mudil Boris Kidrič. 1. decembra je v imenu CK KPS napisal Pokrajinskemu sekretariatu KPS za Gorenjsko pismo, v katerem ugotavlja, da je zaradi ugodnega položaja na velikih frontah in »spričo domačega položaja na Gorenjskem, ki ga označujeta vse vnetejša pripadnost slovenskega prebivalstva k Osvobodilni fronti in izrazit odpor proti nameravani mobilizaciji«, tudi tu dozorel čas, da se preide »k organiziranju rajonskih in okrožnih odborov OF.« Partija je dobila veliko nalogo: zajeti v OF prav vse, kar čuti slovensko.

Te naloge se je na domžalskem, litijškem in kamniškem področju v začetku 1943. leta lotil novi okrožni sekretar KPS Viktor Strazišar-Silvester s štirimi sodelavci in nekaj terenskimi partizani, ki mu jih je v pomoč dodelil Kamniški bataljon. Kamniško okrožje je razdelil na štiri rajone. Ze poročilo od 2. marca 1943 kaže, da je prizadevanje za organiziranje partije in OF rodilo prve uspehe. Pokrajinskemu komiteju KPS za Gorenjsko poroča, »da delo pri organiziranju rajonskih odborov OF napreduje in da se bo v kratkem formiral okrožni odbor OF.« Glede partijskih organizacij pa poroča, da je en rajonski komite že osnovan, drugi bo v kratkem, upa pa, da bo uspel sestaviti tudi takšen okrožni komite, ki bo ustrezal svojim nalogam. Nepričakovano udarec in zastoj v organiziranju je nastal s Strazišarjevo smrtjo. Padel je 18. aprila 1943 v bližini Kolovca.

Pokrajinski komite za Gorenjsko je v začetku junija 1943 poslal političnim delavcem na Kamniškem navodila za nadaljnje delo.

(Se nadaljuje.)

Na izredni seji pa je razširjeni upravni odbor skušal rešiti vprašanje hišnika v godbenem domu. Vendar kljub temu, da je seja trajala dva večera, problem ni bil zadovoljivo rešen. Že na občnem zboru je bil sprejet v sporazumu z godbo sklep, da pride v dom nov hišnik, ker stari ni več vršil svojih dolžnosti in je izjavil, da se bo izselil. Ko pa bi se moral novo postavljeni hišnik vseliti, pa se je stari premislil in sklep občnega zbora ni mogel biti uresničen. Nujno pa je, da se to vprašanje reši, kajti dom ne more ostati brez zanesljivega hišnika, ki bo svoje dolžnosti res opravljal in izvrševal sklepe upravnega odbora.

Društvo vabi vse Domžalčane, ki so voljni sodelovati, da pomagajo pri pozitivni kulturno-prosvetnega dela v Domžalah, posebno še pri mešanem pevskem zboru, ki ima vaje v vsak četrtek ob 20. uri v Glasbeni šoli. Vsakega novega peva bomo zelo veseli.

KONFERENCA KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

Na posvetovanju s predsedniki in tajniki KO SZDL v mesecu novembru 1962 je bil sprejet sklep, da bomo letne konference opravili v mesecu novembru. Večina organizacij se je dogovora držala, ponekod pa niso uspeli pripraviti konferenc v dogovorjenem času. Zadnje konference že v mesecu decembru so bile v Preserjahu, Rafočah, Homcu in Dragomlju. Ponekod so konference zakasnile iz opravičljivih razlogov kot npr. v Radomljah (ker so v nedeljo, določeno za konferenco pred prazniki 29. nov. delali). Večine konferenc niso pravočasno pripravili odbori krajevnih organizacij, čeprav so imeli ves potreben material in navodila. Od priprav je bila odvisna vsebina in obisk konferenc. Točnejša analiza konferenc bo možna šele, ko bo občinski odbor prejel zapiske, poročila in razpravo na konferencah. Lahko pa že sedaj ugo-

tavljamo, da je večina odborov posvetila dovolj skrbi izbiri novih vodstev, saj so v odbore vključili skoraj polovico novih članov, posebno tudi več mladine in žena. Na konferencah so obravnavali skupne občinske probleme poleg svojih drobnih, lokalnih težav.

Na podlagi predlogov in sklepov, ki so jih člani SZDL iznašali na konferencah, bo občinski odbor SZDL zbral gradivo za občinsko konferenco, ki naj bi bila že v mesecu decembru. Odbori KO SZDL bi se zato morali držati sedaj in v bodoče bolj točno dogovorov glede zapisnikov, pošiljanja statističnih poročil in plačevanja članarine, ker z nerednim delom ovirajo delo ostalih organov.

Prav bi bilo in pričakujemo, da se bodo le našli dopisniki, ki bodo našemu glasilu dali svoja mnenja o konferencah v domačem kraju, saj je bil to obračun našega dosedanjega dela in so bili sprejeti napotki za bodoče.

3 NESRECE V INDUPLATI

Zaradi večkratnih prekinitev električnega toka je iskal elektrotehnik I. Slabe napako v tovarniškem transformatorju. V predelu visoke napetosti je po nesreči prišel v stik s tokom, ki ga je močno zadel. Prvi mu je prihitel na pomoč električar Skok, ki je takoj obvestil delavce in le-ti so mu družno nudili prvo pomoč ter poskrbeli za takojšen prevoz v bolnico.

Slabe si je hitro opomogel brez hujših posledic.

V petek 2. novembra si je delavec na tresilnem stroju v predpredilnici F. Novak zlomil levo roko.

3. nov. ob 19.30 uri se je ponesrečil vodovodni instalater J. Ručigaj. Popravljal je vesnosušilni stroj. Pri zategovanju neke matice mu je spodletel ključ in ga udaril v obraz. Udarac je bil tako močan, da je Ručigaj obležal nezavesten.

Prvo pomoč so mu nudili prisebni tovariši.

ŠPORT

JARŠANI ZABILI V 360 MINUTAH SAMO 1 GOL

Zmagam so sledili porazi. Kriza ali naravna posledica. Druga polovica prvega dela tekmovanja je bila katastrofalna

Kakor smo že poročali v našem listu je enajstotica TVD Partizan Jarše zabeležila v 7 srečanjih 6 zmag in en poraz. Preostale igre pa so presenetile vse navijače in nepristranske ljubitelje nogometa. Tekma z Rakekom se je v Jaršah končala neodločeno (0:0), v Radečah so izgubili proti Papirničarju z rezultatom 5:0, v Jaršah proti Rudarju II (Trbovlje) 4:0 in končno še v Kočevju proti istoimenskemu klubu 4:1.

Skupna bilanca golov je za Jarše še vedno pozitivna saj so dali 30 golov in prejeli samo 20 golov. Toda, to je za tolažbo premalo. Iz prepričljivega prvega mesta, kamor so se plasirali po začetnih tekmah, so zdrsnili na 3. mesto. Nogometaši iz Jarš so ostali za Kočevjem in za Dobom.

Po prikazanih tekmah lahko ugotovimo, da Jaršani ne znajo streljati na gol. Obramba je zadovoljiva, v večini primerov pa je popolnoma odpovedal napad. Krilska vrsta je le delno zadovoljiva, ker se krilci zadržujejo enajstotice običajno ne držijo svojih mest. Slaba točka celotnega teama je podajanje ter pokrivanje in odkrivanje, da o menjavi sploh ne govorimo.

Brez dvoma bo potrebno nake v prihodnje popraviti saj se iz njih učimo. Več resnosti bo treba posvetiti tudi navzočnosti na tekmah saj so le malo tekmah igrali v kompletni postavi.

V tolažbo lahko zabeležimo

za pomladanski del tekmovanja, da bodo odigrali vse težje tekme (Dob, Medvode, Usnjari-Vrhnik, Enotnost-Jevnica, Papirničar-Radeče in Kočevje) doma kjer bodo imeli na svoji strani tudi gledalce, ki ne štedijo s priznanjem za prikazano lepo igro.

Košarkarji položili obračun svojega dela!

Člani košarkarskega kluba Domžale so pretekli mesec na svoji XI. letni skupščini podali obračun svojega dela in sprejeli smernice za prihodnjo sezono. Iz podanih poročil je bilo razvidno, da so dosegli v pretekli sezoni lepe uspehe in da je postala košarka v Domžalah najpriljubljenejša športna panoga. Pionirji, o katerih smo že poročali, so odigrali 26 tekem in postali republiški prvaki. Mladinke, najmlajša društvena ekipa, so v svoji skupini med osmimi ekipami osvojile četrto mesto in odigrale 14 tekem, mladinci pa so odigrali 19 tekem in v tekmovanju zasedli drugo mesto. Clanska ekipa se je povzpela na drugo mesto v republiški ligi, bila pa je tudi edini slovenski predstavnik v tekmovanju za pokal FLRJ in izločena od nadaljnje tekmovanja šele v četrtfinalu od Koračeve čete KK Beograd. V ligi in tekmovanju za pokal FLRJ so odigrali 30 tekem.

Člani so dosegli zavirljive uspehe tudi v mednarodnih srečanjih. Odigrali so devet mednarodnih tekem, košarkarska zveza Slovenije jih je poslala na turnir v Radentheim, kjer so osvojili drugo mesto. Športna zveza pa na mednarodni turnir v Livorno, ki je imel značaj protokolarnega obiska

jugoslovanskih košarkarjev italijanske federacije dela. Dosegli so drugo mesto.

V prihodnji sezoni čaka domžalske košarkarje trdo delo, kajti kvalitetni razvoj zahteva od igralcev vedno več znanja in naporov, če hočejo dosegati uspehe v borbi z enakovrednimi nasprotniki. Priporočljivo bi bilo, da bi KK Domžale ustanovil košarkarske centre tudi v krajih zunaj Domžal, s čimer bi zagotovil množičnost obenem pa tudi širšo možnost izbire kvalitetnih igralcev.

SPORTNI DOGODKI V NAŠI OBCINI

Namizni tenis

V dneh 22. in 23. novembra je v počastitev dneva republike organizirala Občinska zveza za telesno vzgojo odprto prvenstvo Domžal v namiznem tenisu. Tehnično organizacijo je odlično izvedla sekcija Papirnice Količevo v dvorani kina »Induplati«.

Med 24 posamezniki je osvojil prvo mesto Kožar, sledi pa mu Vavpetič, oba člana Papirnice Količevo. Pokal obč. ZTV za ekipnega prvaka je med osmimi ekipami osvojila Papirnica I pred Usnjajem iz Domžal, med desetimi pari pa je osvojil prvo mesto Deisinger-Stražar, drugo pa par ing. Mežan-Kožar, oba člana Papirnice.

Na tem tekmovanju velja posebno pohvaliti številno udeležbo članov kolektiva Papirnice s Količevega in dijakov šolskega športnega društva »Usnjare« iz Domžal.

Kegljanje

Kegljaški klub Domžale je za praznik republike organiziral na svojem kegljušču turnir »borbenih partij«.

Tehnični rezultati:

1. Domžale 352 kegljev,
2. Papirnica 297 kegljev,
3. »Invalid« 240 kegljev,
4. »Induplati« 230 kegljev.

Na štiritezernem kegljušču Gradisa v Ljubljani so po drugem kolu prvega (belega) razreda »borbenih partij« med dvanajstimi moštvi Domžalčani s 1674 keglji na prvem mestu. Sledijo »Invalid« s 1603 in Poštar s 1596 keglji.

Sah

V prostorih SZDL v Domžalah je šahovski klub Domžale organiziral 25. novembra brzopotezni turnir v počastitev dneva republike.

Med 22 udeleženci je osvojil prvo mesto Vid Vavpetič pred Zupančičem, med šestimi pionirji pa je najboljši Skok.

V dvoboju s šahisti iz Novega mesta na osmih deskah pa je tudi zmagala domača ekipa s 5½ : 2½.

Nogomet

Naši nogometni klubi so zaključili jesenski del prvenstvenega tekmovanja. V okrajni ligi tekmujejo trije in so v zadnjih kolih dosegli naslednje rezultate:

XI. kolo

Tabor Ihan : Bratstvo	0 : 6
Domžale : Litija	2 : 1
Duplica : Mengeš	0 : 1

XII. kolo

Tabor : Proletarec	2 : 3
Mengeš : Poštar	5 : 3
Litostroj : Domžale	2 : 1

XIII. kolo

Kisovec : Tabor	5 : 0
Proletarec : Mengeš	2 : 2
Domžale : Bratstvo	0 : 2

_____ Občinski ljudski odbor Domžale

_____ Občinski odbor SZDL

_____ Občinski komite ZK

_____ Občinski sindikalni svet

_____ Občinski komite LMS

_____ Občinski odbor ZB

_____ Občinski odbor ZROJ

_____ Zveza prijateljev mladine
občine Domžale in

_____ Občinski odbor ZVVI

želijo vsem občanom, delovnim kolektivom, družbeno
političnim organizacijam in društvom kar najbolj

srečno in uspešno polno novo leto 1963

TRGOVSKO PODJETJE

NAPREDEK s svojimi poslovalnicami:

„Manufaktura“, Domžale
„Dolinka“, Domžale
„Dom“, Rodica
„Ihan“, Ihan-Zaboršt
„Krašnja“, Krašnja
„Lukovica“, Lukovica
„Planina“, Domžale
„Potrošnik“, Domžale
„Peče“, Peče
„Samopostrežba“, Domžale
„Trojane“, Trojane
„Trzinka“, Trzin
„Zarja“, Mengeš

„Bistrica“, Radomlje
„Delikatesa“, Mengeš
„Hrana“, Šentvid
„Živila“, Mengeš
„Kovinar“, Domžale
„Loka“, Loka-Mengeš
„Mlinšca“, Vir
„Preserje“, Preserje
„Planinka“, Količevo
„Študa“, Domžale
„Tabor“, Ihan
„Usnje“, Šentvid
„Železninar“, Mengeš

„Blagovica“, Blagovica
„Dobrina“, Dob
„Homec“, Homec
„Jarše“, Jarše
„Krtina“, Krtina
„Na klancu“, Moravče
„Ožbolt“, Ožbolt
„Rašica“, Mengeš
„Rača“, Domžale
„Pri Tomanu“, Moravče
„Tkanina“, Mengeš
„Vrhpolje“, Vrhpolje
„Trgovina z vinom“, Rodica

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, delovnim kolektivom,
organizacijam, društvom, delavcem, kmetom in delovni inteligenci

SREČNO IN ZADOVOLJSTVA POLNO NOVO LETO 1963

DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE
MATERIALA
SANITE
TNEGA

čestita vsem delovnim kolektivom za
dosežene delovne uspehe v tem letu
in jim želi

**srečno in uspešno novo leto
1963**

Telefon: Domžale 313
Telegram: Vata Domžale

Svojim cenjenim odjemalcem priporoča
svoje vedno solidne in kvalitetne proizvode

VIR-DOMŽALE

Delovni kolektiv
tovarne kovčkov in usnjenih izdelkov

toko

Domžale, Kidričeva 1

želi svojim poslovnim prijateljem,
sodelavcem in vsemu delovnemu
ljudstvu

**srečno in zadovoljstva polno
novo leto 1963**

ter priporoča svoje kvalitetne izdelke,
ki jih dobite v njegovi sodobno urejeni
trgovini v Domžalah in v vseh
specialnih trgovinah širom države

Čenjenim odjemalcem,
poslovnim prijateljem in
vsem delovnim kolektivom želi

v novem letu 1963

obilo zadovoljstva in uspehov pri delu

DELOVNI KOLEKTIV
INDUSTRIJE PLATNENIH IZDELKOV

Induplati

Jarše

ki bo tudi v naslednjem letu oskrboval
svoje odjemalce s priznano kvalitetnimi proizvodi

**Srečno in uspehov polno
NOVO LETO 1963**

želi

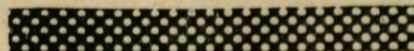
DELOVNI KOLEKTIV
**ZDRUŽENE KEMIČNE
INDUSTRIJE**

DOMŽALE

Ljubljanska cesta 114

Telefon: Domžale 212, 215

Telegram: Kemilak Domžale

Priporoča svoje kvalitetne izdelke:

svinčene okside, minij, glajenko, svinčeno belilo, temeljne barve in kite, oljnate barve, nitro lake in emalje za les in kovino, dvokomponentne lake, kažeinske in kolodijske barve za usnje, helyopol in helioplast, karbamidno lepilo za les itd.

**Srečno in uspehov polno
NOVO LETO 1963**

želi vsem delovnim ljudem,
poslovnim prijateljem,
organizacijam in društvom

DELOVNI KOLEKTIV

Papirnice KOLIČEVO

Delovni kolektiv si bo tudi v prihodnjem
letu prizadeval prispevati čimveč za ure-
sničitev najsvetlejših idealov — izgradnjo
socializma.

Veliko zadovoljstva in osebne sreče želi
v novem letu 1963 vsemu delovnemu
ljudstvu

DELOVNI KOLEKTIV
PODJETJA

Termit

DOMŽALE

Telefon: 367, 377

Telegram: Termit Domžale

Srečno in uspešno novo leto 1963 želi svojim
odjemalcem, potrošnikom in vsem delovnim
kolektivom

DELOVNI KOLEKTIV
TOVARNE GLASBIL IN UČIL

Melodija

MENGES

ter priporoča svoje cene in visoko kvalitetne
klavirske harmonike, kitare, šolski instrumen-
tarij, jazz garniture, kontrabas, mandoline,
ustne harmonike itd.

DELOVNI
KOLEKTIV
PODJETJA

TAMIZ

MENGES

čestita delovnemu ljudstvu k doseženim
uspehom ter želi

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1963

S svojimi specialnimi mizarskimi izdelki bo
tudi v naslednjem letu razveseljeval dom in
družino

K doseženim uspehom v tem letu čestita vsem
delovnim kolektivom

DELOVNI KOLEKTIV »MLINOSTROJ«
Domžale, Studa

in želi vsemu delovnemu ljudstvu

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1963

SREČNO NOVO LETO
1963

želi delovni kolektiv

Lesno ind. podjetja

»LIP« Radomlje

Telefon: Domžale 208

Telegram: Lip Radomlje

Delovni kolektiv
Tovarne pozamenterije
Mengeš

Telefon: Mengeš 736

Telegram: Trak Mengeš

želi

srečno in zadovoljstva
polno NOVO LETO 1963

Svojim sodelavcem, delovnim kolektivom in
vsem delovnim ljudem želi

DELOVNI KOLEKTIV

tovarne filca Mengeš

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1963

Delovni kolektiv si bo prizadeval tudi v
naslednjem letu zadovoljiti potrošnike z
novimi ceneni in visoko kvalitetnimi
proizvodi

Svojim cenjenim odjemalcem in potrošnikom,
sodelavcem ter vsem delovnim ljudem

želi delovni kolektiv tovarne klobukov
in tekstilne konfekcije

UNIVERSALE

Domžale

MNOGO SREČE IN
ZADOVOLJSTVA V NOVEM LETU
1963

Svoja prizadevanja bo kolektiv tudi v nasled-
njem letu usmeril k čimbolj bogati izbiri
svojih ceneni, praktičnih in oblikovno edin-
stvenih izdelkov

Delovni kolektiv

tovarne jedilnih in tehničnih olj

Sončnica

želi svojim cenjenim odjemalcem
in potrošnikom

SREČNO IN ZADOVOLJNO NOVO LETO 1963

Priporoča jim svoje vedno iskane proizvode

